1893 — 1973
80 років
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. з Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXX. Ч. 109. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СЕРЕДА, 13-го ЧЕРВНЯ 1973 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK WEDNESDAY, JUNE 13, 1973 No. 109. VOL. LXXX.

УВАГА, ТИРАН НА ПОРОЗІ!

У понеділок 18 червня 1973 р. статую Свободи, що вітає на вільній землі Вашингтона всіх покривджених і переслідуваних з релігійних і політичних причин, треба оповити густим серпанком, щоб не образити цей світлий символ гуманізму і демократії: в цей день прибуває до Америки втілений в особі генерального секретаря Центрального Комітету комуністичної партії СССР Леоніда Брежнєва символ зневаги і потоптання всіх людських свобод, найбільший ворог Америки та її демократичного укладу.

Леонід Брежнєв, центральна фігура в світовій змові, що ставить своєю ціллю поширення системи комуністичного рабства на всіх континентах під гегемонією Москви, приїде до Америки як високий гість американського Уряду, як фактичний „червоний цар" найбільшої і останньої колоніальної імперії, що під облудною назвою Союзу Радянських Соціялістичних Республік нав'язує тепер „мирне співіснування" з „американськими імперіялістами" і „акулами Волл-Стріту".

Ні для кого не є таємницею, чому Брежнєв, учасник сталінських погромів і колись його вірний учень, що спровокував привертає тепер в СССР сталінські методи правління, вибрався з-поза кремлівських мурів у таку далеку подорож. Ця „таємниця" цілковито розкрилася вже після його відвідин у Бонні, в Західній Німеччині, про яку, ще недавно трубила совєтська преса, як про країну, що нею правлять „реваншисти" і гітлерівські наслідники: Брежнєв хоче добитися від Заходу допомоги в латанні розхитаної совєтської промисловости і у витяганні з глибокої і постійної кризи совєтського сільського господарства. Брежнєв узяв на себе непосильне завдання привернути Москві давно вже втрачений нею ореол комуністичного „Нового Риму".

Матеріяльно-технічна допомога, якої добиватиметься від Америки Брежнєв, статус „упривілейованої держави" для СССР певно не облегшить долі поневолених Москвою народів — всі ті машини і навіть цілі фабрики, що їх дістане Москва з Америки, працюватимуть на дальше озброєння СССР, що ще в більшій мірі посилить небезпеку для Заходу, коли в ЦК КПСС вирішать, що вже вибила година для „останнього і рішального бою".

„Дружба" поміж Вашингтоном і Москвою розвіє надії найкращих союзників Америки — уярмлених Москвою народів на допомогу, бодай моральну, західніх демократичних держав, які задля власного зиску готові „торгувати навіть з канібалами", нехтуючи принципами свободи для всіх, точнучи „Загальну Декларацію про права людини", що на її засадах створено Організацію Об'єднаних Націй.

Приїзд червоного хана Брежнєва до Америки відбувається саме в той час, коли в Україні і інших т. зв. національних республіках СССР ведеться найжорстокіша нагінку проти „буржуазних націоналістів" — молодих патріотів, які борються за права свого народів, відібрані від них владою, що називає себе „робітничо-селянською". Тож у той самий час, коли в Білому Домі проголошуватимуть тости за успіх „взаємовигідної" торгівлі, у підвалах КГБ в Києві, Львові, Харкові допитуватимуть з порушенням засад „соціялістичної законности" нових морозів, караванських, осадчих... У той самий час, коли совєтська преса писатиме про розквіт „соціялістичної економіки", навантажені американською пшеницею кораблі плистимуть до берегів „країни рад", бо в тій країні бракує вже навіть основних продуктів харчування.

Брежнєв має мільйони ворогів і у себе вдома, і в широкому світі. Всі гріхи Хрущова, за які відставлено його з ганьбою на пенсію, тяжать і на Брежнєві. І успіхи його в закордонній політиці не переважують „гріхів" на терезах, що стоять в Політбюрі ЦК КПСС, визначаючи місце „першого з-поміж рівних". Вовча психологія совєтських „вибранців народу", вовчі відносини поміж ними існують від першого ж дня, коли прийшли большевики до влади. Тож чи не поставлять колись, може і в близькому майбутньому за найбільший гріх Брежнєву сталінські ортодокси його заліцяння до „американських імперіялістів".

Вітер історії щораз швидше перегортає сторінки, в яких Боже Провидіння записує події, що змінюють відносини між народами, відносини в малих і великих країнах. І колись люди з подивом читатимуть про те, як в Америці — батьківщині свободи, яку за зразок світові ставив Шевченко, приймали з почестями неллюда з руками, обагренними кров'ю тисяч і тисяч невинних жертв.

Українська громада в Америці, як і інші емігранти з країн Східньої Европи, як і мільйони американців в їх моралі і справедливості осуджують „співіснування з червоним дияволом" і протестують проти приїзду його відворучника з усмішкою хунхуза і з ножем за спиною.

Брежнєва в Америці зустріне українська громада організованими масовими протестами і демонстраціями, щоб і там, на далекій Україні, наші люди довідалися, що їхні земляки, які змушені були покинути рідні землі, не заснули, заколисані американським добробутом, а активно, в міру можливостей, допомагають своїй Батьківщині скинути кайдани московсько-большевицької неволі і зажити вільним життям на своїй оновленій землі.

Євген Сверстюк засуджений на сім років ув'язнення. КГБ знущається над українськими політичними в'язнями

Ню Йорк. (Пресова служба ЗП УГВР). — З України наспіли додаткові інформації про долю літературного критика Євгена Сверстюка. Його, подібно як і Івана Світличного, засудили не на п'ять, але на сім років ув'язнення суворого режиму та на п'ять років заслання. Івана Дзюбу, згідно з нашими попередніми повідомленнями, засудили на п'ять років ув'язнення, без додаткових років заслання. Треба згадати, що стан здоров'я Дзюби дуже незадовільний.

Українські політичне в'язні, які перебувають в концентраційних таборах Мордовської АРСР, зазнають постійних переслідувань в'язничної адміністрації. І так в жовтні 1972 р. довголітнього в'язня Івана Ільчука, кол. учасника визвольного руху, органи КГБ намагалися отруїти горілкою, що її буцім то одержав один із в'язнів в день своїх уродин. Про Ільчука відомо, що він народився 1925 р. в Луцьку, а 1948 р. був засуджений на 25 років ув'язнення. Іншого українського політв'язня, Дмитра Верхоляка, засудженого ще при кінці 1940-их років на 25 років ув'язнення, важко хворого на серце, відібравши йому статус інваліда, посилають на важкі роботи. Причина в тому, що він відмовився написати заяву із засудженням свого минулого. В 1969 р. Верхоляк підписав в таборі петицію в обороні репресованого російського поета, А. Гінзбурга. Верхоляк — колишній студент медицини.

УККА вніс меморіял до Об'єднаних Націй в справі 40-ої річниці голоду та сучасних подій в Україні

Ню Йорк, Н. Й. (УККА). — В дні 29-го травня ц. р., чотири дні після Скорбної Маніфестації у Вашингтоні, Екзекутива УККА переслала довший меморіял д-рові Курдові Вальдгаймові, генеральному секретареві Об'єднаних Націй, в справі 40-річчя великого голоду в Україні та широкої протестної дії українців у вільному світі проти сучасного переслідування українських культурних діячів в Україні.

Меморіял „Совєтсько - російське народовбивство в Україні", підписаний президентом УККА проф. Л. Е. Добрянським, розглядає ряд аспектів московсько-большевицької політики, яка довела до катострофального голоду в рр. 1932-1933 в Україні. На вступі в меморіялі подано як Москва завоювала Україну, хоч совєтський уряд визнав Україну за самостійну державу двома актами, та як „Україну „введено" в склад СССР прикінці 1922 року.

Безпосередньою причиною голоду в Україні, сказано в меморіялі, була спеціяльна політика Центрального Комітету компартії, що задумав перевести „індустріялізацію" СССР в короткому часі. Одним з методів цього процесу була насильна колективізація сільського господарства, яка стрінула великий опір в Україні, головно з боку українського селянства, яке мало глибоковкорінене почуття приватної власности. Не зважаючи на це, Кремль та його комуністичні поганячі в Києві видавали драконські закони та карали смертю тих, що не хотіли або не були в силі здати збіжжя державі. Внаслідок тієї політики в Україні згинуло щонайменше сім мільйонів людей. Дальше, меморіял згадав про широкий відгомін про голод в Україні у світі та заходи таких організацій, як Ліга Націй, Міжнародний Червоний Хрест та Конгрес Европейських Національних Меншин, як теж дебати про голод в англійському та бельгійському парляментах і в американському Конгресі.

Остання секція меморіялу присвячена найновішим подіям в Україні, головно арештуванням і засудам українських культурних діячів. УККА попросив, щоб копії меморіялу були роздані всім членам Об'єднаних Націй.

Рівночасно, копії меморіялу переслано до державного секретаря В. П. Роджерса та американського амбасадора

(Закінчення на стор. 5-ій)

Завершено підготову до першого бенкету-балю у 80-річчя „Свободи" в Джерзі Ситі цієї суботи

Джерзі Ситі. — Підсумки дотеперішніх зусиль, зокрема зголошень учасників, остаточне встановлення програми та розподіл функцій під час першого бенкету-балю з нагоди 80-річчя „Свободи", що має відбутися тут у великій залі Українського Народного Дому при 90-96 Фліт вулиці вже цієї суботи, 16-го червня, о год. 5-ій по полудні, були предметом нарад і рішень Об'єднаних Окружних Комітетів Відділів Українського Народного Союзу стейту Ню Джерзі, що відбулися тут у понеділок, 11-го червня вечером. Наради відкрив і ними проводив голова Об'єднаних Комітетів та голова Окружного Комітету Надгудсонської Округи інж. Мирон Сірий, і в них, крім нього, взяли участь представники Окружних Комітетів з Ньюарку-Ірвінгтону, Перт Амбою, Пассейку та з Надгудсонської Округи: Юліян Баранюк, Ярослав Левків, інж. Омелян Граб, Іван Хомко, Василь Марущак, Михайло Шкодин, Михайло Жук, Дмитро Дидик та М. Мигаль. Згідно з інформаціями з поодиноких Округ, уже зголосилося до участи в цій першій ювілейній імпрезі з нагоди 80-річчя „Свободи" понад 160 учасників і очікується дальших зголошень. Поодинокі Округи замовляють собі відповідну кількість столиків, які будуть нумеровані. Бенкет започаткує молитвою місцевий парох і декан Ню Джерзі впреп. о. Антін Борса, а відкриє програму голова Комітету інж. М. Сірий. Майстром церемоній буде інж. Омелян Граб. Коротке слово матиме головний предсідник УНСоюзу Йосип Лисогір, а коротку доповідь з нагоди 80-річчя „Свободи" виголосить її редактор Антін Драган. Відповідні до нагоди фейлетони виголосять письменники та співпрацівники „Свободи" Іван Керницький-Ікер і Микола Понеділок. Будуть ще деякі подібні „несподіванки". У мистецькій частині виступить ансамбль бандуристок. Після бенкету буде баль. Зголошення до участи в цій ювілейній імпрезі ще приймають в Джерзі Ситі пані Квітка Стецюк (телефон „Свободи": 435-1615) та Дмитро Дидик (тел.: 795-0405); в Ньюарку п. Ю. Баранюк (тел.: 872-2266), в Пассейку Василь Марущак (тел.: 546-6787) та в Перт Амбою інж. Ом. Граб (тел.: 541-9004).

ВЕРХОВНИЙ АРХИЄПИСКОП ВІДВІДАВ НОРМАНА КАЗИНСА, ПОСЕРЕДНИКА ЙОГО ЗВІЛЬНЕННЯ З КАТОРГИ

Ню Йорк (З.С.). — Нюанси міжнародної дипломатії на вершинах, позакулісові ходи та елементи чисто людського порядку, які частогусто заважують на кінцевому висліді формальних заходів, були відтворені у фасцинуючих деталях під час 1-годинної зустрічі Верховного Архиєпископа і Кардинала Блаженнішого Йосифа Сліпого із редактором Норманом Казинсом, посередником у справі звільнення тоді ще совєтського в'язня. Ред. Казинс гостив теперішнього Первоієрарха Української Католицької Церкви у своєму помешканні тут в понеділок вечером, 11 червня.

Після цілоденних відвідин українських католицьких парафій в Йонкерсі, Асторії та обителі оо. Василіян в Глен Ков, Блаженніший прибув ще раз до центру нюйоркського України — долішнього Мангеттену — де відвідав і поблагословив новонабутий будинок Українського Інституту Суспільних Наук при 231 Схід 14-ій вулиці й оглянув виставку мистців ОМУА в Літературно-Мистецькому Клюбі. Не зважаючи на гнітучу спекоту, яка досягла рекордових 95 ступенів Фаренгайта, та всупереч раніше поголоскам, що Блаженніший не зможе додержатися програми дня, відвідини відбулися згідно з наміченим пляном, хоч із двогодинним спізненням, за що у куртуазійно вибачався Блаженніший перед ред. Казинсом, коли цей привітав його у дверях свого помешкання в екслюзивній секції горішнього Мангеттену.

„Я безмежно врадуваний таким здоровим вигдядом Кардинала," — заявив ред. Казинс, який відіграв ключеву ролю, як посередник поміж Ватиканом, Вашингтоном і Москвою у справі звільнення Верховного Архиєпископа, про що він опісля звітував у статтях виданому ним журналу "Saturday Review" та описав в книжці "Improbable Triumvirate" („Неправдоподібний тріюмвірат").

Блаженніший Йосиф, який прибув на зустріч-розмову з ред. Казинсом в товаристві Владик Йосифа Шмондюка і Ісидора Борецького та голови предсідника УНСоюзу Йосипа Лисогора, цікавився передусім деталями заходів бл.п. Папи Івана XXIII і бл.п. президента Джана Кеннеді у справі його звільнення з московського ув'язнення та пертрактаціями ред. Казинса з Нікітою Хрущовим у Москві. В тракті розмов — частинно в англійській, частинно в українській мовах, при чому Владика Ісидор і п. Лисогір служили своїм знанням обох мов — Кардинал Йосиф розповідав про свої перші враження і реакцію на вістку про своє звільнення.

„Коли мене привезли до Москви, я заявив, що хочу жити у Львові. Але мені сказали, що моя перша зупинка — це Віденя, а постійна резиденція — Рим".

Ред. Казинс, нав'язуючи до своїх опублікованих спогадів, переповів цілу сагу дводкратних зустрічей з Хрущовим, з Папою Іваном XXIII та іншими ватиканськими достойниками і кульмінаційну зустріч з амбасадором Анатолієм Добриніном у Вашингтоні, який повідомив його про рішення Хрущова звільнити Архиєпископа Йосифа Сліпого „на бажання Папи Івана".

„Я дослівно вибіг із совєтської амбасади у Вашингтоні і телефонував — вірте або ні — з публічної телефонічної будки до Ватикану, щоб повідомити Святу Столицю про це рішення."

Ред. Казинс, який постійно втримує зв'язки з Блаженнішим — він сидів поруч Кардинала на бенкеті в готелі Суспільних Наук у 1968 році, а опісля зустрічався з ним у Римі в 1971 і 1972 роках — уважає, що „Ватикан не продасть своїх вірних за жадну ціну". Після останньої зустрічі з Блаженнішим минулого грудня в Римі і на його прохання, ред. Казинс написав ряд листів до совєтських властей в Кремлі в справі переслідування і арештів в Україні.

„Офіційної відповіді ми не одержали", сказав ред. Казинс. — „Але високопоставлені приватні особи із СССР сказали мені, що будуть поєшті. Це, як вказують останні вістки, незгідне з правдою. Вам слід домагатися інтервенції Вашингтону, шукайте негайної зустрічі з Кіссінджером та його дорадником Зонненфельдом."

Ред. Казинс уважає, що вигляди під цю пору на „незалежність України слабі, бо ще ж европейська частина СССР і вони її легко не віддадуть," але слід брати до уваги „ролю Червоного Китаю, відношення якого до Москви помітно загострюється".

„Кардинал Йосиф", — твердив ред. Казинс, — „це Ваш духовний провідник. Ваші світські чинники повинні прямувати до них наміченних цілей усіми їм доступними світськими засобами".

„Це надзвичайно спосібна і розумна людина", — говорив Блаженніший про ред. Казинса. — „Я йому багато завдячую і для мене це була особлива присмість гостювати в нього."

Теплими обіймами та обіцянками недалекої зустрічі в Римі розсталися ці дві особистості міжнародного стажу — церковний провідник і журналіст, українець і американець — яких злучила доля і єднає місія на перехресті знаменних політичних подій.

„Ню Йорк Таймс" звітував про відвідини Первоієрарха УКПЦ

Ню Йорк. — У першому міському виданні за понеділок 11 червня, газета „Ню Йорк Таймс" помістила на 10-тій сторінці таке звідомлення:

„Українські католики східнього обряду віддали емоційний та бурхливий привіт Йосифові Кардиналові Сліпому, 81-річному провідникові їх Церкви, коли він розпочав відвідини метрополітального округу.

„Куди б він не пішов, натовпи вітали Кардинала як „Патріярха", доказуючи цим бажання українських вірних здобути для своєї малозначної у світі спільноти півавтономного статусу Патріярхату в складі Римо - католицької Церкви.

„Патріярхальний статус, яким тепер втішаються мелхітські, халдейські, маронітські та коптські католики східнього обряду, дозволив би українським католикам вибирати своїх єпископів та бути вільними від контролі Римської Курії.

„Кардинал Сліпий останній раз відвідував Америку 1968-го року, коли виглядало, що українські католицькі Єпископи були поділені у своїх поглядах на вимогу створення Патріярхального устрою.

„Вчора й позавчора (Закінчення на стор. 4-ій)

Блаженніший Верховний Архиєпископ Кардинал Йосиф Сліпий

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОД МУСИТЬ УПІМНУТИСЬ ЗА СВОЇ ПРАВА...

СЛОВО БЛАЖЕННІШОГО ВЕРХОВНОГО АРХИЄПИСКОПА ЙОСИФА VII НА БЕНКЕТІ В НЮ ЙОРКУ В НЕДІЛЮ 10-ГО ЧЕРВНЯ 1973.

Коли б я нині хотів найти належний зворот до Вас, мої дорогі, таких численних, і до тих тисячів голів, я б не знав кращої назви, як: „Таємнича громада" Ви не тому, що може закутана в полутінок світла, але ще більше „таємнича громада" тому, що у Ваших головах нині, під впливом тих промов, під впливом тих прегарних співів, концертів, під впливом різних розговорів, мусіли постати якісь великі, глибокі думки. Ті глибокі думки самозрозумілі. Перед Вами стоїть перше, що Ви склики скликуєте СКВУ, цілий УККА зібрався і над тим застановляється. Тепер, гляньте на себе та в свої голови і в свої душі, що кожний думає про майбутнє. Ото є власне ця таємничість, яка в кожному мозкові, в кожній душі, в кожнім серці його. А нині вона ще більша. Пригадайте собі, тому п'ять літ ми були в іншій залі. Вас нині ще більше, як тоді. Скільки тоді було промов, скільки було спонук і великих думок, і передусім того великого залу. Та й нині він не менший. Та й нині, от гляну на Вас: тисячі і тисячі Вас тут сидить, та й, думаю, що немає ніодного між Вами, що байдуже відноситься б до нинішньої хвилини.

Перед нами велике майбутнє! Перед нами різні небезпеки! Перед нами також і непевність нинішньої всесвітньої ситуації. А до неї український народ мусить також зайняти становище. Він нині вже є в тій силі, що свій голос мусить піднести та й сказати і впімнутися за свої давні, історичні права. Ми нині слава Богу, як і не раз я вже підчеркував, не є в тому положенні, щоб ми потребували бути скромні, чи стидатися, чи може не вибивати наших належних нам прав. Ми підносимо сміло своє чоло навіть перед найбільшими нашими ворогами. Ми є нині, слава Богу, вже в тому розвою, що український народ вже має своє значення. Може для Вас „Таємнича громадо", буде це також і деякою спонукою. Ви знаєте, що от минулого року ми святкували 500-ліття Віссаріона. То була унія Флорентійська, яку тоді зробив митрополит Іларіон і Віссаріон. Вони і спонукали Папу, щоб він не їхав до Підорогі, щоб він не резигнував зі своїх прав, але вони казали, що привезуть зі Сходу, з Києва і так само з Константинополя, Василевса на той собор і будуть старатися послати Схід із Заходом. 500 літ минуло. Віссаріон помер. Великий ум! Він старався виясниги всі ті різниці, і дійсні, і недійсні, які відумали тії всі, що були противниками єдности Христової Церкви. Кожний знає, і того не змінить ніхто, що Христос сказав: „Один пастир — одно стадо". Ви його не поділите, хто б то не був! Чи православний, чи не православний, чи протестант, чи не протестант! Як ви знаєте, в Христа одна Церква. А в тій одній Церкві Ви мається свої права. І коли ми були одинокі східні, та й правили Богослуження, мої дорогі, на поминання за Віссаріона в церкві Дванадцяти Апостолів. Колись ця Церква була східня. Нині вона є власністю, чи передана в заряд Францішканам. Там він, Віссаріон, як їх протектор, хотів, щоб його поховали і там спочиває його тіло, там і ми правили Службу Божу. Були Владики, було кількох наших священиків, співав хор Малої Семінарії. Дуже гарно це відбулося і вся наша, от як Ви і нині бачили, ціла наша Служба Божа, з її прегарними виступами, з її символами, з її співами. І так само і тоді ми, я б сказав, дуже свобідно і в достойний спосіб відправили цю Службу Божу і пом'янули того великого генія, якого може і в Римі належно не святкували та й не віддали йому належну почесть. Знаєте що було на тім Богослуженні? Було кількох кардиналів, було кількадесять кардиналів, були з Курії архиєпископи і монсіньйори, було може з п'ятнадцять, з шістнадцять амбасадорів, і то не тільки християни, але були там і буддисти. Були й інші, дивувалися. І після того, можу назвати Вам, префект найвищої Конгрегації віри і дисципліни Шеппер сказав: „От подивіться на ту Службу Божу! Яка вона гарна! Скільки там символів! А Ви зі своєї що зробили?!" Ви

(Закінчення на стор. 5-ій)

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Прикрі висліди

Здається, буде тут зайвим повторювати відому істину, що питома вага української групи в ЗСА тоді стане самозрозумілою і видною, коли її представники займатимуть становища на різних рівнях муніципального, стейтового та федерального життя і коли в окремих урядах з їх допомогою наша громада матиме голос у справах, що стосуються життя цілої країни. На жаль, хоч всі ми усвідомлюємо важливість цієї справи, навіть часто про це говоримо й пишемо, на практиці ми далекі від того, щоб цю засаду переводити в життя.

Ілюстрацією може послужити повіт Ессекс стейту Ню Джерзі, де живе відносно багато українців і де українське громадське життя задовільно зорганізоване. Конкретно йдеться про такі місцевості як Нюарк, Ірвінґтон, Мейплвуд, де є наші найбільші в цій окрузі скупчення і де голос українського виборця справді може заважити. Цього року, як знаємо, двічі пробували кандидувати українці до окремих урядів і в усіх випадках програли. Відсотково вони дістали дуже мало голосів навіть власних земляків. В лютому ц. р., коли відбувалися вибори до Шкільного уряду Ірвінґтону, свої кандидатури зголосили Богдан Вишатицький та Іван Стефуришин. Перший дістав всього 250 голосів, а другий — 320. Це сталося тоді, коли в тому ж самому місті за обережними обчисленнями є не менше як 6,000 управнених до голосування українців. А ніхто не може заперечити кваліфікацій обох кандидатів. 5-го червня переведено правибори на кандидатів на різні уряди до виборів у листопаді ц. р. З українців кандидували: д-р Л. Луценко — до стейтової асамблеї, а Б. Вишатицький — на повітового урядовця. Д-р Л. Луценко дістав 282 голоси, а Вишатицький 255. У виборах до Шкільної ради потрібно було яких 1,100 голосів, щоб один із кандидатів був обраний, бо третій обраний кандидат дістав всього 1,071 голос. У правиборах можна було дістати номінацію при 1,300 голосах. Кандидати Республіканської партії дістали від 1,246 до 1,281 голосу, а Демократичної — від 510 до 582. Кандидати - українці — 255 і 282 голоси.

Ці цифри говорять краще за найкраще написані коментарі. З цих цифр наша громада повинна зробити належні висновки, коли ми хочемо мати в країні, де живемо, голос і коли хочемо, щоб до нас прислухалися, як прислухаються до інших етнічних груп, які знають, як боронити свій інтерес. Наші брати в східній Канаді повинні послужити нам у цьому найкращим прикладом.

Пусти мене, мамо, до табору...

Закінчується шкільний рік і тисячі учнів та студентів різних шкіл, коледжів і університетів починають роз'їжджатися на вакації. Більшість з-поміж них вибере, як і минулими роками, не дозвілля й відпочинок над морем, на озерах різних країв Америки і Канади чи в горах, але поєднає свої літні вакації з перебуванням у таборах тих чи інших організацій.

Найчисленнішими будуть, як і кожного року, пластові виховні і вишкільні табори, як і табори спеціяльного призначення. На літо 1973 року проголошено вже 28 виховних таборів, окремих для хлопців і окремих для дівчат у шістьох різних пластових оселях у ЗСА, десять таборів спеціяльного призначення, в тому числі піонерських, мандрівних та водних і шість виховних таборів для юнацьких виховників і виховниць. В додатку до низки виховно-відпочинкових таборів в Еленвіллі, Н. И., і в Бурабу, Висконсин, Головна Управа Спілки Української Молоді Америки організує цього року вишкільні табори на впорядників та виховників і окремий табір фізичного виховання. Як і щороку, свої вишкільно - виховні і відпочинково - виховні табори разом з окремими курсами українознавства влаштовує Об'єднання Демократичної Української Молоді на оселі Київ в Акроні, Н. И., та один відпочинково - виховний табір на Заході в стейті Міннесота.

Усі заплановані табори дадуть широким масам молоді не тільки дозвілля й відпочинок, можливість перебувати в колі своїх однолітків, але й фізичну заправу, загартування і досвід на дальші місяці шкільної науки. Саме це у великій мірі спонукує молодь вибирати табори для своїх літніх вакацій і заохочує батьків посилати своїх дітей на такі чи інші табори, щоб вони використали їх якнайкраще для загартування здоров'я, поширення знання і разом з цим для відпочинку.

У системі літніх таборів, влаштовуваних організаціями молоді, важливі місця зайняли організовані Українським Народнім Союзом на його відпочинково - розваговій оселі, на Союзівці, відпочинкові табори для дівчат і хлопців віком від 7 до 12 років. Учасники цих таборів мають можливість перебувати в українському оточенні, вивчати українські народні танки, гри, пісні. Цього року вже третій раз із черги буде відбуватися на Союзівці також тенісовий табір для молоді віком від 12 до 18 років з метою заправити молодь у цьому шляхетному виді спорту і збільшити ряди українських тенісистів. Завершенням усіх цих таборів будуть Курси Українознавства, які мають уже кільканадцятилітню традицію й досягнення і які кожного року гуртують деяку кількість юнаків і юначок, що не беруть участи в таборах молодечих організацій.

Брами до всіх цих таборів широко й гостинно відкриті. Вони чекають, щоб молодь виповнила їх своїм запалом, гамором і розмахом. Отже, як сказано в пісні: „Пусти мене, мамо, до табору" ...

Спіро Еґню критикує форму сенатських переслухань в справі Вотерґейту

Вашингтон. — Не оспорюючи ані компетенцій, ні об'єктивного характеру слідства в справі вотерґейтської афери, що його веде Сенатська комісія під проводом сенатора Ервіна, віцепрезидент Спіро Еґню в гострий спосіб заатакував форму, з якою ведеться слідство, а в першій мірі передавання переслухань по телевізії. В опінії Віцепрезидента, така форма внеможливлює збереження необхідної атмосфери для слідства, а також для пізнішого засудження винних. Переслухування, що їх веде тепер Сенатська комісія, мають характер відомих телевізійних постановок Пері Мейсона, говорив Віцепрезидент у часі свого виступу в Сан Люїс перед 67-ою річною конференцією Національної Асоціяції Генеральних Прокураторів 11 червня. Треба додати, що думки Еґню в цьому випадку цілком покриваються з вимогою спеціяльного прокуратора для справи Вотерґейту Арчибалда Кокса, який так само критикує форму сенатських переслухань, а навіть формально звернувся до суду з внеском, щоб суд заборонив передавання в телевізії перебігу переслухань.

П. Феденко

Вигоди демократичного ладу

Мюнхен. — Між двома світовими війнами в Европі була поширена критика демократичного устрою, і ця критика допомогла „вождям" створити свої диктаторські режими: найбільше відомі — Муссоліні в Італії і Гітлера в Німеччині.

Але мода на вождизм поширилася й на інші країни, де аж кишіло кандидатами на диктаторів. Були такі в Голляндії, в Бельгії (Де Грелль і досі живе на еміґрації в Еспанії), в Румунії була „Залізна Ґвардія" на чолі з своїм вождем і т. д. В двох Балтійських республіках — в Латвії та в Литві — створено тоді диктаторські режими. Навіть у Великобританії з'явився був кандидат на диктатора.

В українській публіцистиці того часу різні автори „розбирали до нитки" недостачі демократичного ладу, хоч самі не мали демократичного досвіду, бо виростали під царським демократичним режимом або під пануванням польської шляхти в Галичині. Присуд критиків демократії був дуже строгий: мовляв, демократія веде до рівности на найнижчому політичному й культурному щаблі, бо то — „панування юрби", „охлократія".

У Польщі учинив бунт проти вибраного законним шляхом Сойму Юзеф Пілсудський 12 травня 1926 р. Потроху Польща дійшла до конституції 1935 року, в якій сказано, що уряд відповідає не перед парляментом, а тільки „перед Богом та історією"...

Мода на диктаторів була така приваблива, що у Львові друкувалися біографії Гітлера, Муссоліні і навіть португальського диктатора Салазара: для „політичної освіти".

Катастрофа диктаторських режимів у Другій світовій війні (Муссоліні й Гітлера) показала, що вождівська система непридатна для консолідації сил народу: дуче Муссоліні був заарештований за згодою своїх партійців у 1943 році, а перед тим він покарав смертю свого зятя графа Чіяно, бо той виступив проти політики свого тестя. В Німеччині ґенерали створили змову, щоб убити „фюрера", який мав титул „найбільшого полководця всіх часів".

Чому згадую ці історичні події? А тому, що зустрічаю земляків у Мюнхені, які читають про „справу Вотерґейту" та про любовні пригоди двох англійських міністрів з титулами лордів і кажуть: „„Гнила демократія"...

Відповідь на цю неглибоку критику проста: кожний політичний устрій має свої недостачі. Режим абсолютної монархії або персональної чи партійної диктатури має дефектів найбільше, бо там на чолі уряду може появитися людина несповна розуму (римський імператор Калігула, що свого коня Інцитата зробив „сенатором") або такі криваві тирани як Іван Грізний, Сталін та Гітлер.

В демократичному устрою особа, що порушує закони і хоче диктувати свою волю громадянам, натрапляє на спротив зорганізованого суспільства і своєї цілі не досягає, особливо тоді, коли військо залишається вірне демократичній конституції.

Коли дехто із „справи Вотерґейту" хоче робити висновки, мовляв, такі явища свідчать про „занепад демократії", то це погляд глибоко помилковий. Зовсім навпаки: участь преси, телевізії, законодатних установ і всього громадянства в дискусії та в заходах виявити винуватців за влом до бюра Демократичної партії показує, як пильно стежить суспільство демократичної країни за правопорядком і законністю.

В диктаторських країнах уряди не шанують своїх законів. Ленін писав, що диктатура — це „влада, не обмежена ніякими законами". Урядовий апарат в режимі диктатури діє самовільно. Тому, коли громадяни СССР шукають оборони проти незаконних арештів, заслань, катування в конституції цієї імперії, то це — непорозуміння. Колись про царську Росію писав поет Володимир Самійленко, що то —

Країна військом сильна,
щастям горда:
Кожний там живе щасливо —
Держиморда, держиморда...

У демократичних країнах трапляються незаконні діла, але у вільних державах є широка, незалежна від уряду інформація через пресу, радіо та ін., і незаконні вчинки стають відомі й попадають під суди, незалежні від уряду. Тому, як би не закінчилося слідство в справі Вотерґейту, не буде це на шкоду демократії, навпаки, то буде знаком зміцнення демократичних засад у політиці, які мають назву „чесної гри" (Фейр Плей).

Справа двох міністрів-лордів в англійському уряді в Лондоні, що попала в пресу і на суд громадянства, трохи простіша. В Англії минули часи королеви Вікторії, яка строго ставилася до тих політиків, що „скакали в гречку". Але її син Едвард УП був „бонвіван", не цурався випивки, закуски та інших розваг. І справою двох аристократичних міністрів, що мали „гріхи" з дорого оплачуваними дамами, таємна поліція заінтересувалася лише через те, що чужі аґенти могли робити натиск (шантаж) на міністрів для своїх цілей. А поза тим громадянству байдуже, в якому товаристві бувають міністри. Само собою, в країні диктаторській неможливо, щоб преса розкривала любовні пригоди міністрів та інших титулованих осіб. Про коханок правої руки Сталіна — Лаврентія Берії та Муссоліні стало відомо тільки після їх смерти. Про „таємниці Кремлю" писала Світлана Аллілуєва, Сталінова дочка. Про фавориток російських царів їхні піддані зовсім нічого не знали або знали дуже мало. Але лондонська телевізія показала лорда Лембтона глядачам, і портрети привабливої дами „Нори" з'явилися в газетах З'єднаного Королівства.

Нині в Західній Німеччині широко обговорюється здогадне політичне підкупство. Колишній член партії лібералної партії Гельмс твердить, що йому із кругів коаліційного уряду (лібералів і соціялістів) пропонували велику суму грошей, щоб він голосував у парляменті проти кандидата опозиції на пост голови уряду — Барцеля, проти соціял - демократа Брандта. В пресі пишеться, мовляв, два посли опозиції в 1972 році дали себе підкупити і голосували проти Барцеля, а тому Брандт залишився прем'єром.

Наперед нічого не можна сказати певно про цю справу. В Західній Німеччині є вільна інформація і незалежний суд. Тому діяльність уряду і політичних партій знаходиться під постійним „обстрілом" преси. Сховатися від критики неможливо. Це примушує громадян до

(Закінчення на стор. 6-ій)

І. Світ

Атомова зброя Китаю

У попередній статті ми подали відомості про те, як Совєти допомагали Китаєві стати атомовою потугою, не розуміючи, мабуть, наслідків, які будуть від того. Вони були переконані, що Китай не зможе без їх допомоги вести широкі досліди у проблемах, пов'язаних з розвитком атомової енергії.

23-го жовтня 1963 р. китайський міністер закордонних справ Чен І в розмові з японськими журналістами сказав: „Совєтський прем'єр Хрущов заявив, що виготовлення атомових бомб коштуватиме китайцям так багато, що китайці неспроможні будуть навіть шити собі штани". Опісля цей міністер додав: „А проте, Китай буде робити атомову зброю зі штанами чи без них".

Від 1959 до 1961 року атомові реактори були побудовані у Ву-ган, Гупейській провінції, та в Шенсі і Кірінській провінції, в Манджурії, де є велика гідроелектрівня на р. Сунгарі, збудована японцями, але частинно зруйнована москалями в 1945-49 роках.

У наступних роках збудовано 40 заводів для хемічного віддідлювання урану та торію з руди, якої в Китаї є величезні запаси. Також має Китай подостатку т. зв. монозайту, — піску, який вживається для процесів, пов'язаних з виробленням потрібного для атомових бомб плутонію. На ці проєкти витрачено 3.7 більйона місцевих грошей, що дорівнювали 150 мільйонам американських долярів.

У 1963 році збудовано комплекс для газової дифузії в новому реакторі в Лан-Чоу, на шляху нової залізниці, проложеної з центрального Китаю до кордонів Сінкіянгу з Совєтським Союзом. Цей новий комплекс виробляв протягом місяця досить матеріялів для одної бомби розміром до 20 кілотонів.

Улітку 1963 р. Пекін гостро запротестував проти підписання Москвою та Вашингтоном договору про заборону атомових вибухів у повітрі. Це було доказом, що Китай готовий виробляти цю зброю.

Перша проба з китайською атомовою бомбою відбулася 16 жовтня 1964 року біля озера Лоп Нор, у низовині Сінкіянгу, на південь від нової залізниці.

В атласі Китаю, що його видала американська Центральна Дослідна Агенція в листопаді 1971 року, не зазначено залізничної лінії до околиць озера Лоп-Нор, але зазначено новий гайвейшлях. Перший вибух китайської бомби, встановленої на турі висотою 77 стіп, викликав у всьому світі гострі протести і одночасно здивовання, як це така відстала технічно країна могла це зробити.

Другий вибух був переведений 14 травня 1965 року, але цим разом бомба була скинута з літака совєтської конструкції ТУ-4. В цій бомбі, як і в першій, вжито уран 235, але був присутній також уран 238, що свідчило про значний поступ у їх виготовленні.

У короткій газетній статті годі оповісти детально про всі етапи, що їх переходили китайські науковці, продукуючи свої перші атомові бомби, але напевно вони відомі американським науковцям. Технічні засоби, щоб збудувати комплекс для переведення газово - хемічних процесів в Лан Чоу, були дуже великі, і виявилось, що Москва по довгих дискусіях допомогла Китаєві збудувати цей комплекс.

Треба сказати, що всі ці процеси, хоч дуже складні, також не були вже секретом, що видно з опублікованих в Америці і в Совєтському Союзі спеціяльних видань. А щодо іншого, т. зв. електромагнетного процесу, то Америка ще в 1955-му, а Москва в 1958 р. перестала тримати його в секреті, так що Китай мав можливість мати всі потрібні дані без великого труду.

27-го жовтня 1966 року китайці вислали вмонтовану в кінці ракети атомову бомбу з площі біля Шуан-ч'єнтсу у Внутрішній Монголії до району озера Лоп-Нор, себто на віддаль 600 миль. Відтоді Китай став „атомовою державою".

У книзі „Народна республіка Китаю", що вийшла 1972 року в Американському державному видавництві, подано відомості про вибух 11-ої китайської атомової бомби, переведений 14 жовтня 1970 року.

Але вже навесні цього року стало відомо, що Китай розбудовує вдосконалені далекосяжні ракетні стрільна. Ці ракети мають три „головки" і діють на плинному паливі. Для цієї новітньої зброї будують т. зв. сильоси, тобто глибокі колодязі. Їх засяг 5-7 тисяч миль, тобто вони можуть вразити який завгодно пункт в СССР та в Америці.

Якщо розвиток атомової зброї в Китаї ітиме в такому темпі, як досі, то за три роки Китай матиме 10-30 таких сильосів з ракетами. Розбудова цієї оборонної зброї свідчить, що Китай стає державою сильною мілітарно.

Вздовж китайсько - совєтського кордону, зокрема в Манджурії та Сінкіянґу, китайці встановили численні ракети короткого засягу

Для контролі повітря проти нежданої атаки ворога китайці вже збудували величезний радар - комплекс, щоб контролювати широкий простір, який совєтські ракети потребують перелетіти, щоб вдарити по китайських ракетних інсталяціях.

Отже, закінчуючи цю статтю, треба ствердити, що Москва своїми необдуманими заходами в половині 1950-их років допомогла Китаєві значно зміцнити і створити свою атомову зброю.

Роман С. Голіят

Чи можна скинути президента?

25-ий додаток до Конституції ЗСА в першій секції говорить, що президент ЗСА може зрезиґнувати й в такому випадку його наступником мусить стати віцепрезидент. В другій секції цього додатку сказано, що коли немає віцепрезидента, тоді президент повинен назначити віцепрезидента, який займе цей пост після затвердження більшістю голосів обох палат Конґресу.

У Конституції, параграф I, секція 3, читаємо, що за звичаєм президент є звільнений від будь-якого кримінального слідства. Отож, президент мусів би бути позбавлений свого посту, заки він міг би бути суджений звичайними судами. Ця недоторкальність не застосовується до суддів й інших урядовців.

Конституція, параграф II, секція 4, постановляє, що: „Президент, віцепрезидент і всі державні урядовці ЗСА мусять бути звільнені зі своїх постів, коли їх обвинувачують і засуджують за зраду, підкупство чи інші великі злочини й провини".

Конституція каже: „усі державні урядовці". Це ясно виключає в і й с ькових старшин, але включає членів кабінету, державних суддів, амбасадорів і усіх інших, назначення яких відбувається за порадою і згодою Сенату.

У першій статті Конституції сказано, що Палата Репрезентантів є одиноким тілом, уповноваженим „обвинувачувати аж до звільнення" федеральних урядовців, а Сенат має виключне право „судити аж до звільнення". Палата Репрезентантів вирішує справу більшістю голосів, опісля в Сенаті потрібно дві треті голосів для засудження. Якщо президент є під судом, голова Найвищого Суду ЗСА очолює розправу.

В американській історії зареєстровано 12 „обвинувачень аж до звільнення" т. зв. „імпічмент". Перше в 1797-му році, останнє в 1936-му році. Одинадцять осіб були під судом, з чого 7-ох звільнено, а 4-ох засуджено. Були суджені сенатори й судді.

Першим президентом, якого „обвинувачувано аж до звільнення", був Ендрю Джонсон (1868 р.), демократ з Теннессі, який став президентом після вбивства Лінкольна. В той час Конґрес проголосив закон про каденцію даного уряду, т. зв. "The Tenure-of-Office Act" і переголосував цей закон, не зважаючи на вето Джонсона, роблячи нелеґальним актом будь-яке усунення урядовця, яке відбулося за порадою і згодою Сенату, до часу, доки Сенат не назначить наступника. Джонсон, не зважаючи на постанову Сенату, звільнив секретаря оборони Едвіна Стентона. Причиною звільнення було політичне непорозуміння.

Палата Репрезентантів скоро перевела голосування, в якому було 128 за, а 47 проти оскарження за зламання закону про каденцію і за публічну критику Конґресу Джонсоном. Судова розправа почалася 5-го березня і закінчилася 16-го травня 1868-го року. Голова Найвищого Суду Селмен П. Чейс провадив справу з найбільшою гідністю, викликаючи повагу й пошану для судової процедури.

Ричард Ніксон є другим з черги Президентом, який став об'єктом розмов про можливість „обвинувачення аж до звільнення", т. зв. „імпічмент" у зв'язку з відомою Вотерґейтською аферою.

Досі лише кількоро погрожували президентові Ніксонові таким обвинуваченням, а саме: Белла Абцуґ, Джон Мосс (демократи), Беррі Ґолдвотер, Говард Бейкер, Пол МекКлоски (республіканці) і кілька губернаторів.

Конґресмен Форд намагався змобілізувати Конґрес проти судді Вілліяма О. Дуґлеса, але суддейський комітет не мав достатньо фактів, які вказували б на обвинувачення аж до звільнення.

Переглядаючи рядки Конституції ЗСА, наглядно видно, що не легко прийдеться охочим підвести вчинки президента Ніксона під „імпічмент". Вотерґейт піде в забуття, а Конституція ЗСА з її доповненнями залишиться як непорушний закон для прийдешніх поколінь.

К. Крупський

Цінна книжка для молоді

Marie Halun Bloch. „Bern, Son of Mikula", Atheneum Publishers, New York, 1972, 177 pp.

Рік тому назване книжкове видавництво опублікувало чергову книжку Марії Галун Блох „Берн — син Микули". Авторка є відомою американською письменницею українського походження. Її літературний доробок в ділянці дитячої літератури сягає вже двох десятків книжок, а названа книжка, над якою тепер зупинясмось, належить до її кількох книжок з українською тематикою і своїм засягом підходить для доростаючої молоді.

Це оповідання базоване на короткому літописному записі іторичної події з часу володіння кнагині Ольги. У 968 р. велика навала печенігів вирушила на Київ. Вони обступили Київ, очікуючи, поки кияни, примушені голодом та браком води, самі відчинять брами до міста.

Положення обложеного Києва з дня на день ставало загрозливішим, а князя Святослава в той час не було в Києві. Він був у поході на болгар. Від тієї загрозливої ситуації врятував Київ один юнак, який зголосився добровільцем передати вістку про загрозливий стан Києва до воєводи Претича по другому боці Дніпра. Цей юнак, що називався Берн, ужив дуже хитрого способу, щоб дістатись через ворожі застави. Він з кінською уздечкою в руках питав печенігів, чи не бачили вони коня, який нібито відбіг від нього.

Перейшовши через головні ворожі застави, Берн скинув з себе одежу і скочив у Дніпро, щоб переплисти на другий бік. Хоч деякі печеніги, зауваживши це, спрямували на нього свої луки, однак стріли не могли вже досягнути Берна. На допомогу хлопцеві прийшов з другого боку човен, і незабаром після того воєвода Претич вислав на допомогу киянам своє військо, яке, хоч не дуже чисельне, своєю появою викликало у печенігів здогад, що це — передові частини війська грізного князя Святослава, який нібито повертається з походу. Печеніги рішили відступити від Києва без бою. Так Київ був врятований від руїни, а багато киян від загибелі та полону.

Це сюжет названої повісти Марії Галун Блох, у якій письменниця, на тлі вдало схарактеризованих тогочасних життьових обставин, виводить персонаж повісти, головним героєм якої є хлопчина-киянин Берн.

Коли Бернові було чотири роки, печеніги захопили його з матір'ю в неволю, де вона скоро померла. Перед смертю мати зрозуміла, що як малий Берн залишиться сам, то забуде рідну мову, і тому дуже просила його, щоб твердо запам'ятав слова: „Я — Берн, син Микули". Ці слова глибоко врилися в душу малої дитини, і за вісім років, хоч він уже зовсім забув материну мову, все таки ще міг сказати ці слова. І вони врятували Бернові життя тоді, як київські купці, відбиваючи наскок печенігів, звільнили хлопця і забрали його з собою до Києва.

На жаль, тепер Берн став між своїми чужинцем. Його трактували як невільника і ставились до нього з підозрою, як до печеніга.

Той, що звільнив Берна став його паном. Він шорстко поводився з хлопчиною і використовував його як свого помічника. Як минула зима, власник віддав Берна своєму братові, що жив на передмістю Києва, де виробляв кахлі.

Нова праця також не була легкою, а до того жінка нового пана не злюбила малого „печеніга". На щастя, у нових господарів був син, майже одноліток Берна, з яким він заприятелював.

Не зважаючи на тяжку працю, яку мусів виконувати Берн, йому подобався спосіб життя киян і те, що він бачив у місті. Він порівнював усе те з тим, що бачив у печенігів, і переконався, якими відсталими вони були.

Носячи кахлі до новобудованої церкви, Берн захоплювався технікою будови та красою чудових будівель. За посередництвом сина господаря, Елека, Берн мав нагоду розмовляти з головним будівничим церкви та його молодим челядником. У Берна навіть зродилась мрія самому стати будівничим.

На жаль, коли почалася весна, на Київ насунули орда печенігів. Населення міста в тому числі господарі Берна скрилися за оборонними мурами Києва, і тут в обложеному місті Берн виконав важливу місію. Однак, поки він це зробив, йому довелося зазнати багато прикрощів, спричинених жінкою господаря.

Печенізька шапка, з якою Берн чомусь не розставався, стала йому в пригоді, коли переходив він через ворожу заставу, щоб дістатись на другий бік Дніпра.

Опинившись самотнім від першого дня облоги, хлопчина давав собі раду, як тільки міг. Коли ж становище в Києві погіршилося, він почав голодувати. Почуття самозбереження змушує хлопчину шукати виходу з критичної ситуації. В нього навіть виникає думка перекинутись до печенігів, як їхній, коли вони дістануться до Києва. Берн ще добре пам'ятав печенізьку мову, але в душі не любив їх і тому шукав іншого виходу. Так зроджується новий плян, який завдяки твердій волі хлопчини та щасливій нагоді стає дійсністю. Завдяки геройському вчинкові Берна тисячі киян були врятовані від винищення і неволі.

Особа хлопчика-героя вдало представлена. З-під талановитого пера письменниці легко виходять його складні переживання. Він пам'ятав свою матір, хоч уже не міг відтворити в своїй уяві її образу. Цікаво описане пристосування Берна до розвиненого і цивілізованого життя киян.

Елек може також послужити взірцем для молоді. Цей роботящий хлопець любив князя Святослава і навіть добре знав пісні, зложені на його честь.

В оповіданні вплетені відомі історичні події з життя княгині Ольги: дещо з її подорожі до Царгороду, її розправа з деревлянами за вбивство її мужа, реакція киян на прийняття нею хри-

(Закінчення на стор. 6-ій)

ПРОТОКОЛ

З РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ У. Н. СОЮЗУ, ЯКІ ВІДБУЛИСЯ В ДНЯХ 21-го ДО 25-го ТРАВНЯ 1973 РОКУ НА „СОЮЗІВЦІ", КЕРГОНКСОН, Н. Й.

(6)

Після ствердження, що закінчено третю точку програми нарад, гол. предсідник запросив до звітування усіх чотирнадцять головних радних УНСоюзу в їх черзі,

4. Звіти членів Головної Ради

ЗВІТ ГОЛОВИ ГОЛОВНОЇ РАДИ ВАСИЛЯ ДІДЮКА

Ще один рік активної і многогранної союзової праці — за нами. Наші цьогорічні наради Головного Уряду УНС відбуваються у 80-річчя „Свободи" ідейної співосновниці УНС, Ювілей якої належно відзначимо у цьому році. Як і щороку збираємось тут, щоб не тільки вислухати звітів за пророблену працю, але також проаналізувавши її в позитивах і негативах, визначити дальший напрямок. Я певний, що кожний із нас, у міру всіх можливостей виконував свої завдання доручені йому іменем багатотисячного членства Конвенцією, якнайкраще. Якщо дальший ріст і розвиток УНС, був нашою девізою минулого року, то залишались позаду й ми в Канаді. Робили все, що було у наших силах, хоч у різних суспільно-громадських і політично-психологічних обставинах, та з досить обмеженими можливостями. Провідною ідеєю нашої праці й змагу, була свідомість скріплення спільних змагань двох віток українського народу, обох наших країн, за українську ідентичність ,та допомога українському народові у його нелегких змаганнях за визволення. Рік цей був далеко кращим від минулого, якщо взяти тільки числове придбання нових членів та відсоткове виконання наших плянів. Однак, на жаль багато ще й досі неупорядкованих справ канадської вітки УНС непокоять багатьох, що дуже не сприяє дальшому і правильному розвиткові. Бо коли в попередніх роках ми мали принайменше якусь позірність координаційного центру, обласного організатора і кількох постійних організаторів, то під сучасну пору, це впало на одну людину, яка мусить виконувати ці завдання навіть без попередніх можливостей. Усі спроби поправи ситуації з різних причин не були успішними. Усе ж навіть у таких обставинах у цьому році ми збільшили стан посідання двома новими Відділами, деякими внутрішніми організаційними впорядкуваннями, новими секретарями і членами. Сьогодні приходиться мені звітувати як головному радному з Канади, членові Канадського Представництва, як також номінальному голові Головної Ради УНС. Але тому, що водночас я виконую обов'язки єдиного обласного організатора в Канаді на терені Східньої її частини, яка разом з Торонтом є основним центром не тільки українського життя, але також чисельного і активного союзового життя, тому мені ніяк не вдалося на протязі цілого року охопити повної відповідальности не тільки за організаційну ділянку, але й за всебічну та многогранну цілість. Ми канадські союзовці, ніяк не хочемо бачити УНС в Канаді, як тільки забезпеченеву установу. Ми змагаємось і мусимо добитись повного і всебічного громадського її визнання з такими завданнями і працею, які близько 80 років виконував УНС для нашої української спільноти в обох країнах. Однак, саме навіть найкраще бажання, багато не змінює ситуації, до цього потрібно конкретних і реальних заходів і спрямувань. І хоч як було сказано, що Схід Канади є центром союзового життя, то потенціяльним тереном дальшої розбудови є таки Захід, який треба організаційно впорядкувати так, щоб враховуючи великі простори, охопити його якнайкраще. Хочеться вірити, що всі ми спільно на цих ювілейних річних нарадах „Свободи" і передконвенційному році добре застановимось над цілим рядом назрілих нових проблем, їх обговоримо та приймемо певні і потрібні рішення. УНС значно зміцнився, зріс так морально, як і матеріяльно, виріс навіть висотою свого хмарочоса. Все це гарно й добре, однак на мою думку — це ще не все, бо побіч матеріяльних успіхів існують ще і інші і їм у нашій братсько-запомоговій установі мусимо присвятити у цьому році більше уваги. УНС — хочемо бачити спільним добром українців Америки і Канади і то під кожним аспектом у справедливому розподілі так обов'язків, як і привілеїв. У Канаді ми змагаємось до його росту, однак щораз більше переконуємося, що самим тільки зорганізуванням членів, без огляду на все, ми не можемо заімпонувати українській спільноті, а зокрема нашій молоді, яка у багатьох випадках має свої погляди. На жаль навіть наш канадський уряд уважає УНС „чужою" установою, і тому мусимо платити досить високий відсоток із наших чистих доходів, тоді коли, як кажуть навіть не маємо хочби скромного даху над головою, не говорячи вже про кадри людей до праці. Чи не варто тут застановитись і то добре? Маємо в Канаді й інші наші братсько-запомогові організації ,які хоч чисельно менші, зуміли далеко краще організаційно пристосуватись до обставин. Так як чітко показуємо організаційну сторінку канадської вітки УНС, хоч часто і невспівмірно із цілістю, так само мусимо показати нашим канадським членам і фінансову сторінку. Дуже часто із цього приводу є багато закидів й дискусії. Я хочу запевнити Вас, що союзові працівники в Канаді, хоч на жаль їх і не багато, разом з нашими ідейними секретарями, докладають усіх зусиль, щоб УНС ріс й розвивався, однак у цьому мусимо бути всі разом. Наші заплянування постійно реалізуємо, та хоч із трудом йдемо вперед. Нові Відділи, молоді члени, високі суми забезпечення, заставляють нас впорядкувати організаційну структуру із відповідними силами, враховуючи відмінність терену, суспільно-громадських та навіть політичних обставин, щоб краще виконувати наші завдання для добра українських спільнот обох наших країн.

Моя репрезентаційна й громадська діяльність

Як вже було сказано, я як член Головного Уряду і Канадського Представництва УНС, згідно із нашим розподілом, відповідав і організаційно за Схід Канади, як заступник голови нашого Представництва сенатора П. Юзика. У цих ролях, минулого року приходилося мені заступати УНС і то у різних обставинах. Коли взяти до уваги, що Торонто є активним українським центром та відіграє передову ролю у нашій суспільно-громадській структурі в Канаді, то і УНС мусів, бодай у міру можливості крокувати разом, бо це було і є нашим громадським завданням. Однак, репрезентувавши УНС, не можна оминути діяльности інших церковних і світських наших організацій, товариств і установ, без активного включення у їхню працю. Держачись засади, що від громади можна вимагати не більше як їй дасться, я брав активну участь у діяльності багатьох не тільки як їхній член, а дуже часто на передових місцях. Було б прямо неможливими вичислити цю частину моєї громадської діяльности і репрезентації, які впливали із завдань нашої установи. Однак, хоч основніші треба згадати з підкресленням, що союзові працівники — це активні працівники української громади, такими вони є, бо для цього — службі українському народові, був створений УНС. Моя активна участь в: КУК, БУК, Централі Українців Католиків, Спілки Українських журналістів Канади, ЛВУ, Об'єднання Українських Педагогів, Товаристві кол. вояків УПА, та інші були тісно пов'язані з моїм відповідальним становищем головного радного. Побіч наших союзових завдань, відбуття засідання Канадського Представництва, загальних і організаційних зборів трьох Округ та майже всіх Відділів, дворазова поїздка та відвідини кожного Відділу з засіданнями Управ, я брав активну участь у Єпархіяльному Конґресі Українців Католиків, Крайовій Конференції Ліґи Визволення України, Ювілейному З'їзді УПА в Клівленді, З'їзді Українських Журналістів Америки і Канади на „Союзівці", був учасником привітань і бенкету у честь Ісповідника віри Владики В. Величковського, виголосив чотири доповіді на святкових відзначеннях 80-річчя Їх Блаженства Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа, брав участь у Пластовому З'їзді, Святі Весни СУМ, Єпархіяльному Дні на Національній Канадській Площі, бенкету у 60-річчя УРС, Конвенції Українських Професіоналістів і Бизнесменів Канади, Закарпатському З'їзді і Бенкеті, Ґрадуаційному Бенкеті, вечірці у 20-річчя д-ра М. Стасіва. Окрему увагу треба було присвятити підготові Равту Української Преси і Радіо, як його господар, на якому контестантку „Свободи" Ярцю Бук обрано Кралею 1972 р. Разом з головним предсідником Й. Лисогором, та почесним членом В. Гірняком я взяв активну участь у відзначуванні 30-річчя Відділу УНС в Ст. Кетеринс, підготовив Союзові Вечерниці в Торонті, присвятив багато праці у підготові відзначення 10-річчя сенаторства голови нашого Канадського Представництва сенатора П. Юзика, брав участь з представниками різних організацій під час проголошення Українського Дня, 22 січня посадником Торонта, новорічних побажаннях Владиці Ізидорові, виступав із доповідями і святочними привітами на різних українських радіопрограмах, а зокрема на „Піснях України", „Прометей" і Василя Шарвана у Боффало. Відбуваючи організаційні поїздки я ніколи не оминав нагоди зустрінутись з нашими визначними представниками так церковного як і національного світського життя, студентів, промисловців, професіоналістів, наших Владик, пресу і установи. Про працю, цілі й завдання УНС, я часто писав до „Свободи", як також до іншої української канадської преси. У цьому напрямі було інтерв'ю з кралею СУЖ Канади Ярцею Бук, переведене ред. Полтавою та інтерв'ю на радіопрограмах з гол. секретарем д-ром Я. Падохом. У ц. році відійшли у вічність кілька наших визначних громадян-членів ,між якими були: сл. п. І. Менделюк, Іван Мельник — довголітній активний секретар 418-го Відділу, д-р Корнель Ващук — активний союзовець, голова 408 Відділу, проф. д-р Є. Вертипорох, проф. Зенон Зелений, о. С. Хабурський і інші. Моя участь у похоронах і прощальні слова та співчуття для родин — були чинністю нашої братської діяльности. Стала кореспонденція „Вісті з Торонта", та про актуальні теми забезпечення до „Трибуни", були спрямовані на правильне поінформування нашої спільноти про УНС. Це далеко ще не вся моя громадська і репрезентативна діяльність, але багато часу, праці і енерґії треба, щоб на час і належно заступати і охороняти добре ім'я нашої установи, здобуваючи її щораз більшу популярність, зрозуміння і признання, зокрема коли йдеться про обставини у яких приходиться нам працювати.

Мої спостереження і висновки

Добра воля, включення нових людей до праці та впорядкування деяких організаційних справ УНС в Канаді, може ґарантувати йому найкращий розвій у цій країні. Щоб це сталося, треба:

1) Постійною і систематичною працею домогтись повного громадського визнання УНС в Канаді, як суспільно-громадської братсько-запомогової установи. Це можна осягнути правильним підходом і впорядкуванням організаційної структури з представництвом і канцелярією. Ми мусимо переконати нашу канадську українську спільноту, а зокрема молодь, не на словах а на ділі, що УНС, це також українсько-канадська установа.

2) Канадське Представництво, може виконати своє виключно репрезентативне завдання тільки тоді, коли буде мати впорядковані організаційні справи з канцелярією, персоналом та будинком. Захід Канади мусить бути пристосований до організаційної цілости УНС із Округами в Едмонтоні, Саскатуні і Вінніпеґу, з окремим обласним організатором на ці величезні простори.

3) Союзовий Дім у центрі союзового життя в Торонті є життьовою конечністю, не тільки з престижових взглядів, але також з конечної потреби. Набуття такого дому може окрім цього, бути добрим фінансовим вкладом.

4) Повести вияснювальну працю про цілі й завдання УНС, через канадську пресу, відповідними друкованими матеріялами. „Свободу" читає відносно невелике число і і то переважно наші члени. Окремі сторінки в українській канадській пресі, були б найкращим способом. Добрим засобом пропаґанди є радіопрограми.

5) Знайти дорогу до нашої молоді, яка з якихось, прямо незрозумілих причин не заінтересована УНС. Організувати молодечі, жіночі і для старших людий клюби для ведення зустрічей, доповідей, товариських вечорів і т. п. У молодечих відділах заактивізувати спортову діяльність.

6) Бодай деяку частину студентів з Канади затруднити на вакаційні зайняття на „Союзівці". В'язати їх в одну спільну цілість української установи, якою повинен бути УНС. Такі вакаційні зайняття студентів з Канади стануть добрим пропаґандивним і конкретним чинником у дальшій розбудові УНС.

7) Остаточно статутово оформити Округи, створивши таким чином триступневість нашої установи. Практикований досі спосіб, дає вже достатньо матеріялу, щоб справа Округ була впорядкована, так чи інакше.

8) Належно впорядкувати морґеджову політику. В Канаді ця справа вимагає окремої уваги, і повинна переходити тільки через Канадське Представництво, взглядно його репрезентантів у даних частинах Канади.

9) Заактивізувати працю покликаної до життя Статутової комісії, яка на протязі цього року перед Конвенцією приготовить його зміни та в пору розішле членам Головного Уряду до обзнайомлення, зауваг, доповнень. Конечним поширити нові більш атрактивні роди поліс, та модернізацію діловодства.

10) Активізувати секретарів Відділів підвищенням нагород і відповідними бонусами.

11) Відбувати постійні організаційні відвідини Відділів для активізації і конкретної допомоги. Вводити систематичну і постійну працю, привчаючи до неї секретарів і організаторів. Організаційні кампанії проводити в міру потреби, або нагоди. Не проводити їх постійно одна за другою, бо тратять тоді вони атрактивність і не є вони жадними, хіба окрім назви, кампаніями. Не посилати по кілька представників Головного Уряду на часто досить нечисленні Окружні Збори. Це досить неґативно сприймають. Вправді в Канаді ми цього не маємо, однак воно відбивається і на нашій праці.

12) Тому, що канадський уряд уважає УНС „чужою" установою, та обтяжує її податками від чистого приходу, розробити структуру канадського Союзу так, щоб створити кращі умови праці, організаційний апарат і власний дім.

13) Змодернізувати виплату фінансових дотацій організаціям, а зокрема призначених стипендій. Часто навіть дрібничкові формальності цілковито обезцінюють добре діло, і неприхильним відгомоном нам більше шкодять, як допомагають.

14) Звернути більшу увагу на суспільно-громадську і братсько-запомогову ділянку нашої праці, зокрема в Округах. У цьому ювілейному році „Свободи" влаштувати всюди, де тільки можливо відповідні імпрези запрошуючи до них якнайширше коло нашої громади. Далі працювати у напрямі об'єднання Союзів.

15) Змодернізувати висоту дивіденди від окремих груп та виплачувати їх за календарним фінансовим роком. Звільнити від вкладки у 75 році життя власників поліси „Даблю".

16) Переводити окружні, а час від часу і центральні вишкільні секретарсько-організаційні курси. Заохочуючи молодих брати в них учаєть. Стоїмо перед проблемою відмолодження наших Відділів.

Закінчення

Кінчаючи мій звіт, хочу щиро подякувати всім членам Головної Екзекутиви, членам Головного Уряду і Канадського Представництва, за щиру співпрацю. Зокрема дякую всім головам Округ, організаторам і секретарям, всім членам Управ Відділів, які на протязі цього року вклали багато праці у розбудову УНС. Хоч у цьому році ми мали секретарів-першунів, а деякі виконали своє завдання прекрасно, я не буду вимінювати їх поіменно, бо всі й так знаємо, хто вони, однак зроблю це, як дасть Бог, у наступному році і тому вже всіх прошу тепер, попрацювати, щоб на цьому списку не забракло ні одного нашого секретаря з Канади. Коли б наших 68 Відділів в Канаді придбали тільки по одному членові в місяць наша Союзова громада збільшувалась би таким числом щомісяця, а цілий рік приніс би нам повне виконання наших завдань. Коли говорю про бодай одного члена на місяць, то не маю на думці, що кожний найбільший і найменший Відділ будуть йти разом. У нас у цій ділянці, на жаль є деяке непорозуміння. Ми часто тішимось, що такий чи інший Відділ здобули найбільше членів, забуваючи про його можливості і потенціяльність. Справедливим означенням першенства виконаних завдань є не число, а відсоток. Я вірю, що мій звіт у багато дечому доповнять наші канадські члени, зокрема сенатор П. Юзик, як заступник головного предсідника і голова Канадського Представництва, з яким на протязі минулого року приходилося не раз виконувати наші завдання.

Вірю, що і в майбутньому спільними силами, як одна союзова родина, будемо змагатись за дальшу розбудову УНС у службі нашій спільноті, а через неї і в службі цілому українському народові, який тепер зокрема у тяжкій московській неволі — сподівається на нашу допомогу.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО СТЕПАНА ГАВРИША

Ми знову зібрались на чудовій оселі УНС Союзівці на це, щоб проаналізувати проведену працю у 1972 році. Одначе тогорічні наші наради на мою думку, матимуть дещо відмінний характер. Це ж — ювілейний рік найстаршого й найбільшого українського щоденника в діяспорі, а саме нашої славної „Свободи". Якраз тепер минає 80 років від часу, коли покладено ґранітові підвалини під цей щоденник. Тому ми повинні склонити наші голови в пам'ять першого редактора „Свободи" покійного о. Григорія Грушки, а при тому й згадати всіх покійних редакторів, а головно державного мужа-дипломата — редактора д-ра Луку Мишугу.

До відмінного характеру наших нарад слід врахувати і це, що вони є останніми перед 28 Конвенцією, що відбудеться 1974 р. у Філядельфії. З практики знаємо, що конвенція зчаста впроваджує зміни на постах як членів Екзекутиви, так і Контрольної Комісії та Головної Ради. Тому ми повинні забути за всі наші розбіжності, а як одна родина стати перед делеґатами наступної Конвенції, і доказати, що ми гідно працювали для найповажнішої української установи-організації у вільному світі, яким є наш УНСоюз.

Повертаючись до мого звіту за минулий рік, мушу згадати, що в цей сам час, як я виконував обов'язки голови Окружного Комітету Філядельфійської Округи і був членом Управи 83-го Відділу ім. Івана Франка в Філядельфії. Тому в моєму звіті будуть заторкнені ділянки згаданих ресортів. Я теж був і дальше є обласним організатором УНСоюзу, маючи під опікою 10 Округ, які нараховують 147 Відділів. Про діяльність з праці на тому пості, я звітую кожного місяця членам Екзекутиви, чи радше головному секретареві д-рові Ярославові Падохові і тому не буду заторкувати тієї ділянки.

Мушу згадати і це, що в травні 1972 року під час засідання повної Екзекутиви мене номіновано асистентом керівника Організаційного Відділу д-ра Я. Падоха. Пост цей я обняв від 1-го липня і про працю на тому додатковому пості я буду звітувати під час засідання повної Екзекутиви, якщо мене туди запросять.

Заявляю, що на пості асистента керівника Організаційного Відділу повну толерантність і дружню співпрацю виявив мені безпосередній зверхник і шеф д-р Ярослав Падох, та інші члени малої і повної Екзекутиви.

Праця на пості головного радного

Згідно статуту УНС параграф 33 Головний Уряд відбуває річне засідання в травні кожнорічно, крім року, що є призначений на конвенцію. Користаючи з того параграфу, я був учасником річного засідання Головного Уряду, що відбулось на Союзівці від 22-го до 28-го травня.

Окрім того мені доручено взяти участь в неділю 17 вересня у Ювілейних святкуваннях 35-літньої праці в Христовому винограднику о. протопресвітера Теодора Форостія — пароха УПЦеркви в Кліфтоні, Н. Дж.

Інших доручень на жаль від Екзекутиви я не одержав, а як і виступав як головний радний, то це було в заступстві Філядельфійської Союзової Округи.

Праця на пості голови Філядельфійської Округи

У моїх звітах з попередніх років, я все згадував і підкреслював, що я є гордий з того, що очолюю таку поважну Союзову громаду, якою є Філядельфійська Округа. Тому, що в тому 1972 р. минає повна декада, коли мене обрано головою 1962 р. то тим більше я — гордий за Філядельфійську Округу. За тих 10 років Округа була аж чотири рази першуном і одержала прапор на власність за трикратне перщенство, а до того 8 почесних плякет — відзначень за успіхи.

Під цю пору Округа об'єднує 37 Відділів, які разом нараховують 7.800 членів, що є майже дванадцятою частиною усього членства УНС.

Члени Управи Округи та відділові урядовці не обмежуються до праці для УНС, вони є активні в всіх ділянках суспільно-громадської, культурної, виховної і церковної праці як Філядельфійської Метрополії, так і інших місцевостей, як: Трентон, Кемден, Мілвіл і Вілліямставн, Н. Дж., Вілмінґтон, Дел., Честер, Брістоль, Кліфтон- Гайтс, Фініквіл і Бріджпорт, Па. Тому живому контактові членів Управи Окружного Комітету завдячуємо наші успіхи.

Організаційні здобутки Округи в 1972 році

Округу я зчаста називаю динамічною, на що вказують блискучі здобутки в звітовому році. У перших днях грудня, Округа була на третьому місці після Чикаґо і Ню Йорку, в змаганнях за здобуття найбільшого числа нових членів. І ось, щоб заманіфестувати братню любов, яка повинна домінувати в Братських Союзах, серекретарі-організатори з посвятою і ентузіязмом взялись до праці і зробили чудо. Здобуто 102 нових членів, і тим самим Округа здобула знову перше місце, здобуваючи разом 425 членів. Округа теж здобула і першенство в сумі забезпечення, забезпечивши тих 425 членів на загальну суму 1,036,500 долярів, життьового забезпечення. Признання і подяка за блискучі успіхи належиться усім секретарям, урядовцям, а навіть і тим, що дали бодай одного члена.

Коли говорю про блискучі успіхи, то мушу підкреслити, що найбільше до того причинився колишній довголітній головний радний Іван Одежинський. Він як блудний син у вересні повернувся до праці для УНС і до кінця року здобув 65 членів, забезпечивши їх на 266.000 дол. життьового забезпечення. Тяжко згадати тут всіх секретарів Округи, а всі вони віддано працювали, одначе мушу подякувати бодай тим, що дали більше чим 15 членів для УНСоюзу, а ними були: секретар 430-го Відділу Іван Книгницький, — здобув 33 члени, голова і секретар 245-го Відділу Микола Голінко і Михайло Мартиненко здобули 32 члени, секретар 32-го Відділу Михайло Хомин здобув 27 членів, секретар і касир 375-го Відділу Петро Тарнавський і Іван Данківський здобули 20 членів, секретар 173-го Відділу Петро Щерба і секретар 397-го Відділу інж. Михайло Нич — здобули по 17 членів. Всім секретарям 37 Відділів — щира подяка.

У звітовому році в Окрузі відбуто двічі Організаційні Наради всіх Відділів з участю членів Екзекутиви а саме д-ра Ярослава Падоха — головного секретаря і Володимира Сохана — заступника головного предсідника.

Заходом Комітету 11 червня відбувся Союзовий День Округи на площі Українського Дому в Трентоні. Головою Комітету того свята був Микола Голінко — голова 245-го Відділу в Трентоні. Йому складаю щиру подяку за труд і працю, яку вклав, щоб успішно перевести те свято.

Як голова Округи, я увесь час був в сталому контакті з Відділами. Допомагав технічно тим секретарям, які собі того бажали. Брав участь в нарадах багатьох Відділів, де служив порадами, а головно заспокоював тих, які все почуваються покривдженими. Я був і дальше є відвічальним за радіопередачі нашої Округи, які проголошуємо з 5 радіостацій а саме: Філядельфія Марія Ганусей, Евдокія Блавацька і мґр Мирон Утриско, Честер інж. Андрій Заброцький (радіо ООЧСУ) і Трентон Ніна Самокіш. Окрім того по можности, брав участь у різних громадських нарадах, імпрезах, бенкетах та суспільно-громадській праці.

З великим жалем згадую передчасну смерть секретаря 424-го Відділу проф. Володимира Басюка, голови 156-го Відділу Івана Ямчака і голови 62-го Відділу Василя Дупіряка та приятеля нашої Округи і Союзового лікаря д-ра Еміля Гарасима. Всі покійні дорожили УНС і трудилися для нього.

Праця у 83-му Відділі ім. Івана Франка

У Відділі належу до Управи в характері заступника секретаря. Ту функцію я задержав тому, щоб технічно допомогти новому секретареві Андрієві Кушніреві, який жертвенною працею здобув до Відділу, в звітовому часі, 40 нових членів, забезпечених на поважну грошову суму.

Коли говорити про мої особисті організаційні успіхи в звітовому році, то я збагатив УНС на добру сотню з гаком новими членами.

У попередніх моїх звітах я заподавав різні рекомендації, які на мою думку були б допоміжними в загальному зрості УНС. На жаль ті рекомендації в більшості, не були взяті під увагу, тому деякі знову повторяю.

1) Справа дивіденди

Залишається один рік до 28 Конвенції. Тому пропоную, щоб вже тепер Екзекутива поробила заходи в тому, щоб почавши від 1975 року (дивіденда за 1974 р.) не виплачувати дивіденди членам, як це зараз практикується, а залишити її як нагромадження — акумуляція резерви на грамоті. Від нагромадженої резерви, члени повинні одержати відсотки і про це треба їх повідомити кожного року.

При обрахунку дивіденди пропоную впровадити іновацію і не виплачувати однакової дивіденди за всі кляси забезпечення, а виплачувати дивіденду від вплаченої висоти членських вкладок.

Теперішня система виплачування однакової дивіденди за всі роди-кляси забезпечення належить до старої методи, яку професійні забезпеченеві підприємства вже давно занехаяли.

Дивіденду виплачувати за календарним роком, себто коли хтось був членом на день 31-го грудня фіскального року, йому належиться дивіденда. Теперішня система є кривдячою для членів.

2) Справа стипендійного фонду

Почавши від 26 Конвенції УНС, що відбулась у Чикаґо я був промотором того, щоб приділити 10.000 дол. на стипендійний фонд, які будуть розподілені бодай для 50-ти студентів університетів і коледжів, байдуже який предмет вони студіюють. Богу дякувати ухвалу ту виконано. Признано 10.000 дол. і розподілено в різних сумах для потребуючих студентів. Одначе, признану стипендію

(Продовження на стор. 4-ій)

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО СТЕПАНА ГАВРИША

(Продовженя зі стор. 3-ої)

не виплачується до рук студентів, а висилається до адміністрації шкіл.

Коли УНС рішився признати стипендійний фонд в сумі 10.000 дол., а стипендійна Комісія в переведеній селекції назначила потребуючих студентів-студенток, то признану стипендію вони повинні одержати до рук, а не адміністрація школи.

Роздача призначених стипендій повинна бути довірена обласним організаторам або головам Окружних Комітетів. Коли їм це довірити, і вони будуть вручати чеки, то напевно за кожного чека байдуже чи він буде на 1.000 дол., чи на 100 дол. Союз одержить бодай одного члена. Стипендійні чеки — це є той ключ до дверей нашого членства, про який я писав і згадував тому 8 років у моїх звітах і дописах.

Кінчаючи мій звіт почуваюсь до милого обов'язку подякувати всім тим, із якими доводилось мені співпрацювати в останньому році на терені Філядельфійської Округи, та й інших сусідніх Округ, що співпрацювали з нашою Округою. У першу чергу дякую за дружню співпрацю головним контролерам, а саме: проф. д-рові Богданові Гнатюкові і д-рові Іванові Скальчукові. Моя щира подяка належиться членам Управи нашої Округи за дружні відносини і поміч в праці. Головно дякую Іванові Данківському і Петрові Тарнавському за їхню поміч у веденні праці в Окрузі.

Висловлюю теж мою щиросердечну подяку всім сусіднім Управам Окружних Комітетів за дружні сусідські відносини та координацію спільної Союзової праці, а саме: голові Лігай Велійської Округи головній радній Анні Гарас, голові Твердового вугілля — Шамокін Михайлові Гентошові, голові Вілкіс Берської Округи мгрові Романові Дяковому, голові Скрентонської Округи Іванови Головкові, голові Балтиморської Округи директорові Емануїлові Притулі, голові Нюаркської Округи Юліянові Баранюкові, голові Перт Амбойської Округи інж. Омелянові Грабові, голові Нюджерської Округи інж. Миронові Сірому і голові Пассейської Округи Іванові Хомкові.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО ТАРАСА ШМАҐАЛИ

This is a brief outlined report of my activities and accomplishments as Supreme Advisor of the Ukrainian National Association, May 1972 through May 1973.

This report is outlined in three general categories:

A. Activity for the Ukrainian National Association;

B. Activity in the Ukrainian and American communities; and,

C. Items which I have stressed during my tenure on the Supreme Assembly and remarks for the good of the Organization.

A. My activity for the Ukrainian National Association was:

1. Organizational and annual meetings of Cleveland District Committee and participation in its projects.
2. Annual meeting of Supreme Assembly.
3. Member of UNA Building Committee and UNA Urban Renewal Corporation.
4. Various contacts in both the Ukrainian and American community.

B. Believing members of the Supreme Assembly should be engaged in civic endeavors in the American as well as the Ukrainian community, I was active in the following:

1. National President of the Ukrainian American Republican Federation.
2. National Vice-President of the Republican Heritage Groups Council of the Republican National Committee.
3. National Nationalities Director for the Committee for the Re-Eelection of President Nixon.
4. Executive Committee, Cuyahoga County Republican Party.
5. Temporary chairman of the Ukrainian Committee for the celebration of the American Bicentennial.
6. Member of various political, civic and professional organizations.

C. As I stated last year and in the six previous years I have served in the Supreme Assembly, I feel strongly that all officers should participate in the direction and guidance of the Association. Many of my efforts and the efforts of others in this direction have been frustrating and ineffective.

Ideas, which I have suggested, even those passed by the Supreme Assembly, have not been properly implemented. However, I will list them again along with some new ideas, for I feel strongly that this is my duty and obligation as a member of the Supreme Assembly and the implementation of changes of this nature is imperative if our Association is to survive.

1. The major advantage of a fraternal organization over an insurance company is the fraternal benefits. I will continue to stress an increase in these benefits to make our Association more attractive.

a. Orphan coverage, an idea which I submitted many years ago, is supposedly still being studied and is to be implemented in the near future. It is difficult for me to conceive why anything of this nature has to take so long to be put into effect. I should think we could get a straight yes or no by now.

b. Our increase in scholarships to the $10,000 level is long overdue. The amount and caliber of applicants has justified this move. Hopefully, the new make-up of the Scholarship Committee will result in a more "association-oriented" approach towards awarding this money.

c. The building of our 15-story office building has for all practical purposes taken us out of the mortgage/loan business. As I pointed out last year this really does not hurt our community, for in most cases there is sufficient money available through our Ukrainian savings and loans and credit unions. However, we have made no effort, that I can see, to start a cooperative investment type program with these institutions. If we don't have the expertise in our own organizations to develop these programs, let's hire outside consultants. While we are waiting for our high-powered programs to be developed we can start some simple forms of cooperation immediately. As an example, while we contemplate paying 8%-9% mortgage payments on our new building, many of our Ukrainian financial institutions and individual investors are getting 6% and less on some of their investments. Certainly we can somehow get together for the benefit of the entire Ukrainian community.

2. As I have stated in all of my past reports, the life line of our Association is the organization of new members.

Let me take this opportunity to congratulate my own Cleveland district for the outsanding job which they did last year. The fulfillment of practically 80% of our goal is unheard of in past organizational drives especially in communities the size of the Cleveland district. It took an outstanding effort to accomplish this.

As I view the overall organizational effort, I still feel that it is basically in need of a new approach. We have done nothing along the lines of new types of coverage. And from what I can see, we have done very little in taking a systematic well-planned approach organization, which should include individual investment programs.

We are not attracting our youth simply because we are not approaching them on the same basis as the other insurance companies. There is no question in my mind that there is a credibility gap between the Association and the Ukrainian young people; simply because they do not view the Association as an up-to-date insurance company with programs comparable to American companies. We in the association know that at present we have sufficient types of policies to compete in most cases, however, we have not organized them into a professional package similar to other companies. We must somehow retain the image of a Ukrainian fraternal organization while also gaining the image of a reputable, high-class insurance company. Again, if we do not presently have the expertise on our staff to do this we should hire someone who does.

3. In order to accomplish the goals of the Association, I again call on the main office to re-evaluate its internal operation and its staffing pattern. The move into the new building will be an excellent opportunity to revamp our internal operation.

Our Executive Committee must appoint a Constitution and Bylaws Committee immediately and specifically charge this Committee with the re-evaluation of our Executive officers and their functions. This report must be ready in time for next year's convention so that any recommendations can be acted upon at the convention.

There are many reasons, some of them personal, as to why our present administrative team is not doing the job. Whatever the reasons, we must reorganize our administrative setup in order to eliminate these problems if the Association is to go forth.

D. In conclusion, I hope that the strength of some of the statments in this report do not reflect a negative attitude on my part toward the Association and its present officers. I have made these statements and suggestions because I feel so strongly about the future of the Ukrainian National Association and feel that it is my duty as a Supreme Officer to participate in bringing about the changes necessary to assure its continued progress and growth.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО БОГДАНА ФУТЕЯ

Успішною імпрезою був День Українського Народного Союзу, влаштований Окружним Комітетом метрополітального Клівленду у вересні 1972 р. День відбувся під гаслом „У пошані до піонерів". Головний предсідник УНС Йосиф Лисогір нагородив ряд заслужених діячів УНС за їхню довголітню працю почесними грамотами. Чистий прихід із цієї імпрези призначено на українських поводян у Пенсильвенії. Щоб далі розбудовувати УНС в нашій Окрузі, дуже доцільно відбувати Союзові Дні кожного року.

В організаційній ділянці Клівлендська Округа у 1972 р. приєднала 368 членів на загальну суму 969,000 дол., що дало їй четверте місце між всіма Округами і третє щодо суми забезпечення. Між секретарями, що найбільше причинилися до приєднання членів треба відзначити Богдана Дейчаківського, Михайла Кігічака і Євстахія Мотровича.

На підставі виготовленого перепису українського населення Клівленду і околиць пропоную добре підготовити й перевести організаційну кампанію для приєднання членів УНС. У цій кампанії повинні взяти участь всі секретарі Округи, а їм, приїхавши повинні допомогти, обласні організатори Головного Уряду.

Передаючи головство Клівлендської Округи, хочу побажати новообраній Управі, з мгром В. Ліщанецьким на чолі, найкращих успіхів у дальшій діяльності УНСоюзу.

Із рамени УНС я брав участь в наступних імпрезах та функціях:

1. Конвенції Братських Організацій Стейту Огайо,
2. Річних нарадах УНСоюзу.
3. Конвенції ТУСМ в Детройті.
4. В нарадах Окружного Комітету та поодиноких Відділів Клівленду.
5. Як член Комісії Дому УНС був постійно інформований головним предсідником про поступ будови дому та його винайму.

Із моєї діяльности на громадському відтинку хочу відзначити наступне:

1. Заступник президента УККА (вибраний Конгресом в жовтні 1972 р.)
2. Голова Українських Об'єднаних Організацій, — Відділ УККА, в Клівленді.
3. Екзекутивний директор Руху Американських Національностей в Огайо (American Nationalities Movement of Ohio).
4. Співголова Citizens Alliance for Safer Community (Великого Клівленду).
5. Член Управи Сеньйорату ТУСМ.
6. Член Президії Церковно Громадського Комітету для привітання Їх Блаженства Верховного Архиепископа Йосифа Кардинала Сліпого до Огайо (15-17 травня 1973 р.)
7. Голова Комітету відзначення дати 40-ліття голоду в Україні (Клівленд).

З а у в а г и:

1. Головний Екзекутивний Комітет УНС повинен переглянути всі можливості поширення забезпечення, щоб краще обслужити членів і конкурувати з другими асекураційними компаніями та братськими організаціями. Мова про асекурацію на підприємства від випадків непрацездатности, додаткова лікарська допомога емеритам оккрім медікер, та інші.

2. Головний Уряд УНС повинен рішити над видаванням низько процентових позичок на розбудову Українських Народних Домів, Домів Молоді чи культурних центрів в осередках більшого скупчення нашої спільноти.

3. Дальше пропоную Окружним Комітетам УНС затруднювати в часі літніх вакацій за фінансовою винагородою студента (студентку) для виконування суспільно громадської праці в даній Окрузі.

4. Головний Екзекутивний Комітет повинен затруднини одну молоду людину виключно як організатора молоді.

5. З прикрістю мушу ствердити, що Екзекутива УНС не додержується постанов, прийнятих Головним Урядом на річних нарадах. Остання резолюція Комісії Молоді з нарад в 1972 р. звучить так: „Про висліди та полагодження вище згаданих проєктів Екзекутива повинна інформувати Комісію Молоді". (Згідно і поданою інтерпретацією головного предсідника, резолюції є зобов'язуючі до виконання). По сьогодні я, як голова, не одержав від Головної Канцелярії жадних інформацій про нами порушені справи.

Не можу зрозуміти також нехтування певних постанов редакцією „Свободи", а саме:

1. Видавання молодечого журналу-квартальника по-українськи та по-англійськи (ця резолюція є повноправна в останніх чотирьох роках, але чомусь ще додепер її не виконано. 2. Дати вияснення на сторінках „Свободи" про контракти і зобов'язання договору між Гарвардом і Катедрою Українознавства при Гарварді.

Із нагоди ювілейного року „Свободи" пропоную добре зорганізувати і перевести ряд панелів-симпозіюм по Америці і Канаді про українську пресу виключно молодими журналістами або студентами журналістики.

Остаточно треба вирішити справу іншого місця для пам'ятника о. Грушці, відслонення котрого відбулося в Клівленді під час Конвенції 1970 року.

(Продовження буде)

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОД МУСИТЬ УПІМНУТИСЯ ЗА СВОЇ ПРАВА...

(Закінчення зі стор. 1-ої.)

розумієте, мої дорогі? А Ви стидаєтесь свого обряду? А він так сказав, той найвищий префект: „Подивіться, скільки там символів, яка гарна ця Служба Божа! А Ви зі своєї що зробили?" А скільки то наших, на жаль, стидається свого? Правда? Чому? Бо його не знає і не розуміє! Таке саме, як би я так хотів переходити, мої дорогі, отих інших: стидаються своєї історії, стидаються своєї ноші, стидаються свого минулого. Чому? Бо його не знають! Чи Ви думаєте, що Володимир Великий є менший князь, як Карло Великий? Чи Ви думаєте, що такий Мономах менше варта, як хтось інший із тих князів, які вийшли? Але то треба знати свою історію. Нині „Поучення" його перекладають. Та ж то була велика, могутня держава, яка творила щось! А Ви що? Хочете її стидатися? Не маєте чого стидатися! Навпаки!

А тепер, мої дорогі, Ви, „Таємна громадо", ходите і думаєте про своє майбутнє. Говорите Ви тут про прощання. Я не хочу з Вами прощатися...

Я би хотів, щоб та нинішня хвилина була хвилиною призадуми. Може я, грішний, коли спочатку на ті Ваші бенкети дивився, не розумів їх. Але, як я подивився, скільки тут думок постає! Тут зійшлася громада. Де ж краще можна зійтися, як скажім, в такім комплексі? Виступає один, виступає другий, щось скаже. Заспівають, як нині, скажім, такий хор...

„Таємнича громадо"! Нехай кожний думає тепер у своїй голові. Хай піднесе, чи тут, чи там, бо треба застановитися і поважному бути. Очевидно, є і старші, мудріші, досвідчені, які вже мають і зрозуміння. Є між Вами провідники, добрі провідники. Є між Вами люди, які визнаються в ситуації. Є між Вами також люди, які і провадять і тут, і засідають там, чи в Сенаті, чи, скажім, у міністерствах. Та й там говориться про ту політику. А тепер, Ти, дорогий брате, чи Ти, сестро, мусиш призадуматися: а що ж для нас з того виходить? Бо то є і та нинішня ота хвилина: що ми виносимо для нашої української справи і для нашої Церкви? То є питання, яке мусить вийти. І тому кажу, я не прощаюсь з Вами, тільки завдаю Вам питання. Дай Боже, щоб я може ще й вернувся, як така Божа воля, та ще раз подивився на Вас...

Тому така серйозна нинішня хвилина. Така поважна. Кожний нехай виходить з тим, щоб подумати. Я не кажу, щоб вже зараз похнюпив голову, Бог знає за що брався. Але вона приходить сама собою. Вона дасть вияв чи в пресі, чи десь в якійсь розмові. Десь щось там буде сказано, що та справа українська стала актуальною, стала поважною, а не відсуненою набік, отак, як її відсунули були в часі творення держав по першій війні. Ні! Ми мусимо тепер видвигнути її та її піддержувати всі одним голосом! Справа українська не є проста справа, та й не можна її відкинути набік!

Підповідають мені, що вже пізня година, час мені кінчати. Та й правда є, що ми стільки посвятили часу, та й стільки тут провели хвилин — щасливих, повних ініціятиви. Хвилин, які залишаться нам, без сумніву, пропам'ятними до кінця нашого життя. Дай Боже, щоб вони були тими творчими хвилинами, які довели б нас до здійснення наших найвищих ідеалів!

„Ню Йорк Таймс" звітував про відвідини Первоієрарха УКПЦ

(Закінчення зі стор. 1-ої.)

зустрічали хлібом і сіллю, китицями рож і трояндовими пелюстками та емоційними промовами й оплесками провідників близько 200 000 українських католиків нюйоркської округи.

„Із 7-ох мільйонів українських католиків світу — вони становлять 75 відс. всіх католиків східнього обряду — 5 мільйонів живе в Совєтському Союзі, де вони не є легально визнані. У зв'язку з цим, Кардинал сказав: ‚Ситуація Української Католицької Церкви є особливо невідрадна через політику примирення з Москвою, що її започаткували деякі кола римської Курії. Ця політика спричинила те, що Ватикан, від якого можна б сподіватися енергійної оборони Української Католицької Церкви на Батьківщині, залишається мовчазним.

„Кардинал Сліпий сказав, що контроверсія між Ватиканом і українцями не зосереджується на догматичних проблемах, а на адміністративних. Він заявив, що невизнання за українцями Патріярхату є зв'язане з „підставовими людськими правами" в релігійній сфері, і ствердив, що „наш цілий народ домагається Патріярхату вже тепер".

„Кардинал Сліпий почав свою поїздку по українських громадах у світі останнього лютого, в тому відвідуючи Тайвань, Японію, Канаду та З'єдинені Стейти. Завтра він повертається до Риму, де він проживає від 1963-го року, коли був звільнений з совєтського концентраційного табору в час відлиги у ватикансько-совєтських взаєминах".

„Від того часу українські католицькі єпископи вже два рази відбували свої пленарні світові синоди. Ватикан їх вважав за нелегальні. Від останнього синоду, який відбувся в жовтні 1971-го року, український Верховний Архиепископ регулярно відбуває засідання з „постійним синодом", який складається з 5-ох владик для обговорення адміністративних проблем Української Церкви".

„Білобородий Кардинал має церковну рангу Верховного Архиепископа Львова, східньо-обрядовий титул який є нижчий від Патріярха, але вищий від архиепископа в Західній церкві. Він сказав, що у приватній авдієнції з Папою Павлом VI на початку цього року, Папа натякнув на спроби Ватикану здобути концесії та свободи для католиків латинського обряду в східньоевропейських країнах".

„Кардинал процитував Папу, який мав йому сказати: „Ми врятуємо те, що мусить бути врятоване".

„Коли ці проблеми будуть закінченні, тоді наша ситуація буде вирішена", сказав Кардинал Сліпий. „ Загальна тенденція тепер є, щоб знайти методу співіснування, і пізнати, коли наша роля може бути вкладом у такий діялог. Я певний, що Патріярхат буде! Може сьогодні, може завтра, але він буде створений".

о. д-р Володимир Гавліґ, ЧСВВ

ДЕ ЗГОДА, ТАМ ПЕРЕМОГА!

ПРИВІТАННЯ БЛАЖЕННІШОГО ВЕРХОВНОГО АРХИЄПИСКОПА КАРДИНАЛА КИР ЙОСИФА В ЦЕРКВІ СВ. ЮРА В НЮ ЙОРКУ, 9 ЧЕРВНЯ 1973

Зворушений до глибини душі стаю перед Вами, щоб за благословенням ВПреосв. Стемфордського Єпарха Кир Йосифа в імені всіх Вас, що так численно зібралися в храмі і біля храму св. Юра, висловити привіт Його Блаженству Первоєрархові Української Католицької Церкви, Голові Постійного її Синоду, Верховному Архиепископові Кардиналові Кир Йосифові VII-ому

Коли ж у цю, історичну для нас усіх годину, глядимо з подивом і пієтизмом на Патріяршу Постать нашого Первоєрарха, то насамперед пригадується нам подія, яка 10 років і 4 місяці тому сколихнула не тільки розкиненою по всіх контенентах світу українською діяспорою, але також зворушила майже увесь вільний світ. Цією подією був ненадійний, просто чудесний поворот на волю живцем погребаного в совєтських каторгах, тодішнього Митрополита - Ісповідника, нашого сьогодні Найдостойнішого Гостя. Чей же ж ми всі ще добре собі пригадуємо, з якою великою радістю, піднесенням духа ми приймали кожну, навіть найменшу вістку про Того, який, ще під час першої сесії Вселенського Собору Ватиканського народу. А таку зміну „Великим Неприсутнім" на Соборі.

Тоді то ми із сльозами в очах сердечно дякували Господеві, що нарешті вільний світ заговорив про Мовчазну Церкву в Україні, про її переслідування та насильну ліквідацію; заговорив при цьому також і про страждання й поневолення українськоо народу. А таку зміну у світовій опінії докона л а поява Того, якого за життя Вселенський Архиєрей, Наслідник св. Петра назвав „Великим Мужем віри".

У цю вечірню годину пригадується нам не тільки саме звільнення з сибірських каторг Блаж. Верх. Архиєпископа Кир Йосифа VII, але також стає нам яскраво перед очима вся Його невсипуща діяльність на волі, якої ціллю є: плекання української культури, науки, добро нашої Церкви і взагалі добро всього українського народу. А серед того всього перше місце займають: 1. видвигнення на Вселенському Соборі потреби створення для нашої Церкви українського Патріярхату, та 2. наполегливі старання, щоб цементувати всіх українців в одну монолітну Українську Помісну Церкву, під Вселенським Архиєреєм, але із своїм Патріярхом без огляду на те, де б вони не перебували.

Надхнути всіх цією високою та для нас єдино-спасаємою ідеєю, об'єднати у згоді й любові всіх дітей українського народу створити з них один церковний і національний моноліт, — це й, мабуть, головна спонука до вже других, важких і повних всяких перепон, відвідин наших вірних в Австралії, Канаді та З'єдинених Стейтах Америки.

В кінці ця історична богослужба в храмі св. Юра, напередодні приїзду до Америки можновладця червоного Кремля, пригадує нам, що саме тепер на рідних землях України лютує червоний ворог і всіма силами намагається здушити навіть найменші прояви свобіднішої думки, що її висловили свідоміші та відважніші сини з-поміж нових інтелектуальних к і л під'яремної України. — Вони терплять, караються по каторгах, але не здаються, бо й для них, — на нашу думку, — вістки про Незламного Ісповідника Віри додавали й додають сил у героїчному змагу за „бути або не бути" українському народові. Ми свято переконані, що й до них долетять, якщо вже не долетіли, вісті про теперішні відвідини Й о г о Блаженства української діяспори, його слова скріплять їх на дусі, а червоним гонителям ще раз докажуть ясно, що їм не знищити духа християнської України так довго, як довго вона видає таких Незламних Велетнів, яким є наш Блаженніший Первоєрарх.

Маючи це перед очима, вітаємо Ваше Блаженство у більш, як скромному храмі св. Юра, та благаємо Всевишнього, щоб за заступництвом Пресв. Богородиці, кріпив сили Вашого Блаженства, благословив успіхами всі Ваші далекойдучі задуми, та щоб дав нам усім велику ласку діждатися створення українського Патріярхату у Вселенській Церкві.

У синівській відданості вітаємо Вас, Ваше Блаженство, та просимо Первоєраршого благословення на труди та подвиги християнського життя, щоб ми всі спільно, об'єднані як одна велика родина, могли, між іншим, здвигнути в Нюйоркськ і й Митрополії новий Божий храм на честь св. Великомученика Юрія, який буде ще одним переконливим доказом, що Українська Католицька Помісна Церква по всіх усюдах живе, процвітає й тому вона гідна мати у Вселенській Церкві свій окремий український Патріярхат, якого створення є для нас усіх задушевним бажанням.

Від усіх Отців і парафіян св. Юра вітаю Їх Високопреосвященство Філядельфійського Митрополита Кир Амвроза, Преосв. Торонтонського Єпарха Кир Ізидора, Преосв. Стемфордського Єпарха Кир Йосифа, Преосв. Чикаґського Єпарха Кир Ярослава, Преосв. Кир Василя, Впр. о. Протоігумена П. Пащака ЧСВВ, Всесв. Генер. Вікарія прелата Иміліяна Манастирського і всіх Всесв. Отців — і дякую сердечно за труд, що прибули до св. Юра, щоб звеличити цю історичну для нас усіх подію.

А Вас усіх, Дорогі в Христі Браття і Сестри, прошу моліть сердечно Всевишнього за здоров'я для нашого Блаженнішого Первоєрарха, всіх наших ВПреосв. Єпархів і за Божу поміч для них. Молімся за поневолену Україну.

Хай ці відвідини Блаженнішого Первоієрарха нашої Церкви скріплять між нами християнську любов і згоду, бо, як в одній із своїх промов Блаженніший Верховний Архиєпископ Кард. Кир Йосиф підкреслив, „Де згода, там перемога!" І пошли, Боже, для всього українського народу таку згоду, що допровадила б нас до перемоги!

Хай же так станеться!

Амінь!

Блаженніший Кир Йосиф оглянув 19-ту збірну виставку образів ОМУА

Ню Йорк. — В понеділок 11 червня ц. р. увечері Верховний Архиепископ кардинал Йосиф Сліпий відбув оглядини 19-ої Збірної виставки образів Об'єднання Мистців Українців в Америці, що відбувається в залях УЛМ Клюбу при 149 Друга Евню в Ню Йорку. Блаженніший, що його привітав голова ОМУА маестро М. Черешньовський, цікавився живо працями й досягненнями українських мистців і висловив Управі ОМУА й усім мистцям побажання дальших успіхів. 19-та виставка образів ОМУА була відкрита в неділю 10 липня ц. р. о годині 1-ій по полудні. У виставці беруть участь із своїми працями 47 образотворчих мистців — малярів, графіків і скульпторів. Усіх праць виставлено 112. З нагоди виставки видано окремий, ілюстрований репродукціями деяких праць, каталог. Триватиме виставка до 10 липня ц. р. і її можна оглянути від понеділка до п'ятниці від год. 6 до 8 вечора і в суботи і неділі від 1 до 8 веч.

Матуральні іспити Школи Українознавства в Боффало, Н. Й.

Члени Матуральної Комісії та учні-матуранти, перший ряд (зліва): інж. Роман Щуровський, вчитель історії і культури, директор школи п-і Неоніля Стецьків, о. д-р Павло Іваців — катехит, проф. Осип Залеський, інспектор Шкільної Ради УККА, п. Ігор Чмола, опікун кляси, учитель граматики і літератури, проф. Олександер Вережницький, вчитель географії. Другий ряд: Маруся Метіль, Оксана Головата, Олена Потієнко, Роксоляна Стасюк, Аня Пруц, Галя Антонишин. Третій ряд: Зірка Кілко, Степан Шишка, Никола Саміло, Оля Миськів.

У днях від 5-го до 12-го травня ц.р. відбулись у боффалівській школі українознавства „Рідна Школа" матуральні іспити. До іспитів приступило 10 матурантів і всі вони здали їх з задовільним успіхом. Окреме признання належиться учням Роксоляні Стасюк, Олені Потієнко і Степанові Шишці, які зложили їх з дуже добрим поступом. Матуральну комісію очолював інспектор Шкільної Ради УККА проф. Осип Залеський.

Школа Українознавства „Рідна Школа" міста Боффало начислює понад сотню учнів. Завдяки жертвенній праці вчителів, в першу чергу директора школи п-і Неонілі Стецьків, допомозі Батьківського Комітету, який очолює п-і Чеслава Шишка та моральній і фінансовій підтримці Екзекутиви Відділу УККА та її голови Василя Шарвана, школа має змогу дати українській дітворі нагоду вивчати українознавчі предмети. Багато випускників школи сьогодні вже вчать, чи в разі потреби заступають вчителів.

І.Ч.

ВЕРХОВНИЙ АРХИЄПИСКОП ВІДВІДАВ УКРАЇНСЬКІ УСТАНОВИ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — В понеділок, 11 червня, після відвідин української католицької парафії св. Михаїла в Йонкерсі та після посвячення площі під будову нової церкви в тому місті, Блаженніший Кир Йосиф завітав до української частини Ню Йорку, де відвідав дві установи. О год. 7-ій вечора Верховний Архиєпископ, в товаристві Владик Йосифа Шмондюка та Ізидора Борецького, відвідали новонабутий будинок Українського Інституту Соціології (УСІ) при 14-ій вулиці. Тут в головній авдиторії Блаженніший довершив посвячення цього будинку. У посвяченні, крім Владик Й. Шмондюка та І. Борецького, асистували Верховному Архиєпископові також о. Маріян Бутринський, о. монс. Еміль Манастирський, о. д-р Ізидор Нагаєвський та секретар Блаженнішого о. д-р Петро Стецюк. У промові з нагоди посвячення цього будинку Блаженніший наголошував потребу створення наукових установ. Він сказав, що українські наукові установи мають бути амбасадорами України по всіх країнах світу, бо в теперішній час ми не маємо ні своєї держави, ані своїх амбасадорів. Між численною публікою, яка заповнила досить простору авдиторію Українського Інституту Соціології (УСІ), можна було побачити інж. Атанаса Мілянича, одного з основників Інституту; голову Об'єднаного Комітету Українських Організацій Великого Ню Йорку адв. Романа Гуглевича; голову Об'єднаного Громадського Комітету для вшанування Блаженнішого д-ра Романа Осінчука; колишнього прем'єра Юліяна Ревая; предсідника УНС Йосипа Лисогора; головного секретаря УНС д-ра Ярослава Падоха з дружиною; артиста-мистця Йосипа Гірняка та багато визначних людей українського Ню Йорку. Серед публіки було дуже багато студентської молоді. З ними Верховний Архиєпископ опісля відбув окрему зустріч у домівці Української Студентської Громади, яка тепер міститься в цьому будинку. Блаженніший також мав коротку зустріч із професорами, які зв'язані із цим Інститутом. Він виявив велике зацікавлення працями і плянами окремих професорів, ще раз підкреслюючи важливість науки для української справи.

З будинку Інституту Верховний Архиєпископ переїхав до Літературно-Мистецького Клюбу при 2-ій евеню, де тепер відбувається 19-та виставка Об'єднання Мистців Українців в Америці. Близько 200 осіб очікувало Блаженнішого в Клюбі й на вулиці. Привітав Блаженнішого голова ОМУА маєстро Михайло Черешньовський, який вручив Достойному Гостеві в подарунок кілька мистецьких картин. По оглянненні виставки та коротких розмов із деякими мистцями, Блаженніший вписав своє ім'я в пропам'ятну книгу й від'їхав на заплановану зустріч із Норманом Казисом, американським видавцем, який до великої міри причинився до звільнення Верховного Архиєпископа із совєтської каторги.

УККА вніс меморіял...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

при Об'єднаних Націях, Дж. Скалі.

У супровідному листі до Державного секретаря В. П. Роджерса, екзекутивний директор УККА Іван Базарко пише:

„Ми підкреслюємо ці давні тому, що в короткому часі Ви напевно зустрінете Л. Брежнєва, генерального секретаря Комуністичної партії, який приїжджає на запрошення президента Р. Ніксона. Ми віримо, що президент Ніксон діє в доброму намірі, щоб привести до дійсного миру у світі. Але ми не віримо в добру волю Брежнєва, а головно тому, що він веде жорстоку політику здавлювання українського та інших поневолених народів, які мали нещастя попасти під тоталітарне панування комуністичної Росії... Ми щиро сподіваємося, що залучений меморіял уможливить Вам пізнати історичне підложжя совєтської закордонної та внутрішньої політики та провідників, які переводять їх в життя".

Меморіял УККА до Об'єднаних Націй друкується та буде розісланий до всіх членів Об'єднаних Націй, чужинецьких амбасад у Вашингтоні та до американської і світової преси.

Прем'єр Борис Мартос на Панахиді св. п. С. Петлюри

94-річний кол. прем'єр — міністер Української Народної Республіки, член Української Центральної Ради та один з найближчих співробітників в уряді Симона Петлюри проф. Борис Мартос був присутній на Панахиді по св. п. Голови Директорії і Головного Отамана Військ і Фльоти Української Народної Республіки Симонові Петлюрі.

Панахиду відправлено на прохання — Прихильників УНР 27-го травня ц. р. в українській православній церкві св. Вознесіння в Мейплвуді, Н. Дж. в 47-му річницю трагічної смерти С. Петлюри. Її відправив настоятель церкви о. Іван Наконечний. Перед Панахидою о. Іван виголосив жалобне слово про смерть Голови Української Держави..

На Панахиді тримали стійку: Прихильники УНР з національним прапором та Одумівська униформована молодь із прапором своєї організації.

Прем'єр — міністеру УНР проф. Борисові Мартосові напередодні, а саме 20-го травня ц. р. сповнилось було 94 роки життя. Із цієї нагоди о. Іван Наконечний привітав гостя з днем його уродин, звернувся до нього з словом та, пригадавши заслуги проф. Б. Мартоса перед Україною побажав йому кріпкого здоров'я, сил і витривалости на многая літа.

Співав церковний хор під диригентурою П. Шкварка.

К. Степовий

Новий уряд Еспанії спрямовує курс своєї політики направо

Мадрид. — Призначення ген. Ф. Франко адмірала Люїса Карреро Блянко на прем'єра еспанського уряду значно скріпило праві еспанські кола, зокрема впливи фашистської групи Фалянґи, яка в минулому була основною опорою режиму ген. Франка, але значення якої протягом останніх років поступово ослабло. Це виявилося вже на самому початку урядування нового прем'єра, який усунув дотеперішнього міністра закордонних справ Грегорія Лопеза Браво, відомого прихильника добросусідських взаємин з ЗСА і одночасно з СССР. На його місце прем'єр назначив Лявреано Лопеза Родо, дотеперішнього міністра економічного плянування. Новий кабінет з 19 осіб включає тільки 8 осіб з попереднього кабінету під проводом ген. Ф. Франко. Найзамітніше при цій реорганізації уряду є усунення міністрів, — в тому міністра внутрішніх справ Томаса Гарікано Гоні, які на відтинку внутрішньої політики були пов'язані з відомою таємною організацією „Опус Деї", яка є в постійному конфлікті з Фалянґою. Той факт, однак, що новий міністер закордонних справ Родо є пов'язаний з „Опус Деї", вказує, що ця організація далі матиме вплив на зовнішню політику Еспанії. З „Опус Деї" був пов'язаний також і попередній міністер закордонних справ Браво. Загально в Еспанії сподіваються, що якихось ґрунтовніших змін у політичній філософії нового уряду не буде, тимбільше, що адмірал Блянко прагне зберегти континуїтет у внутрішній та зовнішній політиці і в цей спосіб забезпечити впорядковане передання найвищих державних функцій новому голові Карльосові, який буде еспанським королем після відходу чи смерти ген. Ф. Франка.

Уряд Лівії націоналізував американську нафтову компанію

Каїро. — Інформації про плян лівійського уряду націоналізувати американські нафтові компанії, які займаються видобуванням лівійської нафти, знайшли своє підтвердження 11 червня, коли лівійський голова держави полк. Муаммар ель-Квадафі повідомив про націоналізацію американської компанії Банкер Гант Ойл оф Даллас. Цю націоналізацію уряд Лівії перевів, відкликаючися до свого права суверена Лівії. У своїй промові Муаммар ель-Квадафі заявив, що йдеться тут про своєрідну „лекцію" для ЗСА за їхнє проізраїльське становище. Американські нафтові компанії, за його словами, є інструментом американського імперіялізму на Близькому Сході і з уваги на це „З'єднані Стейти заслуговують на сильний поличник". Муаммар ель-Квадафі виступав на зібранні у Тріполі з приводу третьої річниці усунення з цього району американської військової бази. Разом з ним на зборах був також єгипетський президент Анвар ель-Садат та президент Уганди Іді Амін. Обидва президенти також промовляли на цих зборах, атакуючи „американських імперіялістів". За додатковими інформаціями з Лівії, лівійський уряд небавом переведе націоналізацію всіх іноземних нафтових компаній. Саме тепер ведуться переговори між урядом і такими компаніями як Оазіс, Амосеас та Оксиденталь, але досі без ніяких позитивних результатів. Уряд Лівії зажадав підписання договорів, на основі яких він мав би повну контролю над цими компаніями, які добувають основну частину лівійської нафти — 2,290.000 бочок денно. Коли йдеться про компанію Банкер Гант, то ще восени минулого року уряд зажадав передання йому контролі компанії, на що керівництво компанії не погодилося, продовжуючи однак дальші переговори, з підтримкою інших американських компаній, які є активні на терені Лівії.

Поклін Отаманові

27-го травня з ініціятиви Т-ва Прихильників УНР та з участю Союзу Українських Ветеранів і Парафіяльної Ради св. Троїцької православної церкви в Боффало - Чіктовага, як і щороку, відзначено річницю трагічної смерти Головного Отамана Симона Петлюри.

Після Богослуження, панахиду відправив, розпочавши її патріотичним словом, отець д-р Семен Гаюк: — похилені прапори, а ще нижче похилені сиві голови, порідлих рядів тих, що воювали за волю України під проводом Головного Отамана.

Після панахиди в парафіяльній залі відбулась Жалобна Академія присвячена Головному Отаманові. Рапорт Отаманові склав ген. Володимир Герасименко. Сотник УНР Г. Парнюк з двома молодими братами Доценками поклав квіти перед символічним масстатом С. Петлюри. Інж. В. Дзюба після вступного слова представив головного промовця учасника Визвольних- Змагань Олексу Матуха. Цікавий реферат, повний нових ще не відомих фактів з приватного життя на чужині, а потім про смерть Головного Отамана, насвітлив доповідач, як теж зупинився над перебігом суду над убивцею в Парижі, де вільний світ доконав пародію над справедливістю.

Мистецьку частину присвячену пам'яті Симона Петлюри, розпочав Іван Доценко, мол., виконавши на фортепіяні: — „Від синього моря до синіх Карпат" — муз. А. Гнатишина та марш ОДУМУ „Ми об'їхали землю навколо" — муз. М. Фоменка.. Цей молодий піяніст завжди в своїх виступах черпає свій репертуар від українських композиторів.

Оперова солістка, українка з Аргентини, п-і Доценко виконала — „Ой Морозе, Морозенко" та „Воскресне Україна" при музичному супроводі її сина Івана Доценко. Ця жінка ніколи не бачила України, а скільки любови та жалю за майже незнаним для неї краєм вкладає в свій спів!

„Отаман наш поліг" продеклямувала пластунка Ліза Шрамель, а п-і А. Макуха рецитувала „Квіти на могилу Симона Петлюри". Співом національного гимну закінчено Академію в 47-му річницю трагічної смерти Головного Отамана Симона Петлюри.

Н. Д.

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

СТРАЙК ГРОБОКОПАЧІВ МЕТРОПОЛІТАЛЬНОЇ ОКРУГИ ПОШИРИВСЯ після того, як до страйкуючих гробокопачів на трьох цвинтарях приєдналися тепер гробокопачі ще 44 цвинтарів. Таким чином на всіх цвинтарях метрополітальної округи регулярні робітники не копають гробів, а мусять це робити члени родини чи приятелі покійника. Особливо тяжко відбивається страйк на ортодоксальних жидах, бо за їхнім релігійним законом, похорон мусить відбутися до 24-ох годин після смерти. Для інших покійників цвинтарі мають спеціяльні охолоджувані приміщення. Гробокопачі вимагають підвишки в платні та кращих додаткових винагород.

КІЛЬКІСТЬ ЛЮДЕЙ, ЯКІ ДІСТАЮТЬ СУСПІЛЬНУ ДОПОМОГУ, ЗМЕНШИЛАСЯ в Ню Йорк стейті за останній рік. Губернатор Нелсон Рокефеллер оприлюднив цифри, які вказують, що з кінцем березня ц. р. в стейті було 1,752,099 осіб, які діставали суспільну допомогу. Це число було на 74,261 особу менше ніж в кінці березня 1972-го року. Це є перший раз від 1963-го року, що наступило таке зменшення. Губернатор Рокефеллер приписує цю редукцію своєї реформі, за якою було набагато тяжче попасти на листи суспільної допомоги. Реформа вимагала, щоб кандидат на допомогу сам прийшов до стейтової агенції, яка займається допомогою та, щоб виповнив 11-сторінкову аплікацію.

В БАНГЛАДЕШІ УРЯД НЕ СПРОМОЖНИЙ ОПАНУВАТИ СИТУАЦІЇ і не допустити до вбивств та терору. Опозицію проти уряду під проводом шейка Муджіба очолили Мавляна Бгашані, гострий противник гіндуїзму та Маґомет Абдул Джаліл, кол. повстанський командир, який схиляється до марксистського напрямку. У відповідь на діяльність опозиційних груп уряд почав т. зв. „очищувальну акцію" проти схованих в умовах пакістанського поневолення елементів.

В СССР ЗАГОСТРЕНО КОНТРОЛЮ НАД ЧУЖИНЦЯМИ. Це вперше виявилося у зв'язку з відвідинами купелевих місць недалеко Москви, де вже від довшого часу були визначені окремі місця для відвідувачів москвичів та чужинців, але ніколи ніхто цих приписів не придержувався. В минулому тижні спеціяльна прислана поліція з доручення Міністерства закордонних справ поінформувала всіх чужинців, що їм не вільно користуватися іншими пляжами поза урядово визначеними. Тих чужинців, які за звичкою примістилися на пляжі для москвичів, поліція усунула. Йдеться, як інформують, про вненможливлення будь - якого контакту совєтських громадян з чужинцями.

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
мого одинокого
Сина ДАНИЛА
який відійшов у інший світ дня 10 червня 1972 р.
в Його пам'ять
складаю 25.00 долярів
на Ювілейний Фонд „Свободи".
Батько ТЕОДОР ГУРАЛЬ

В ДЕСЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
бл. п.
ВАСИЛЯ БАРАНИКА
відправиться
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
в середу, 13-го червня 1973 р.
о год. 8-ій рано
в Церкві св. Йосафата
ВОРРЕН, Міш.
ДІТИ, ВНУКИ і РОДИНА

Замість квітів на свіжу могилу Батька і Тестя
бл. п. д-ра НЕСТОРА Л. САВЧАКА
складаємо найщиріші співчуття Родині Д. і О. Мостовим
та передаємо 10.00 долярів
на Фонд „Церква в Потребі"
Т-ВО КОЛ. ВОЯКІВ УПА
ім. ген. Т. ЧУПРИНКИ в ІРВІНГТОНІ

З глибоким жалем повідомляємо Українське Громадянство,
що в п'ятницю, 8-го червня 1973 р. упокоївся в Бозі у Вилані, Н. Дж.
на 67-му році життя

бл. п.
Інж. ЮРІЙ БОГОСЛАВЕЦЬ
уроджений в с. Солотвина, коло Надвірної, Україна,
член ОУН та учасник Гуцульської УПА.
Опечаленій Дружині і Синам, складаємо глибокі вислови співчуття.
ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!
70-ий ВІДДІЛ ОДВУ в НЮАРКУ, Н. Дж.

В четвер, 7-го червня 1973 р. в Ню Йорку, упокоїлась в Бозі на 75-му році життя
бл. п.
МАРІЯ М. МАРТИНЮК
вдова по бл. п. Рудольфові, народжена в с. Потужно, пов. Бібрка, Україна.
ПОХОРОН відбувся в понеділок, 11-го червня 1973 р. з похоронного заведення Волійна до костела св. Станіслава в Ню Йорку, а опісля на цвинтар Кальварія.
В Канаді залишила стрийка М. Кравціва.
ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

ЦІННА КНИЖКА ДЛЯ МОЛОДІ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

стиянства, на походи Святослава і т. п.

Самозрозуміло, що писання повісти з таких давніх часів вимагає докладного вивчення тогочасних обставин.

З-під її пера вийшли яскраві картини, що змальовують молодому читачеві побут стародавнього Києва. Добре представлений виріб кахлів і линв, звичаї дохристиянського Києва. Виразно підкреслена роля української жінки: коли у печенігів жінка була невільницею, то в Україні вона з чоловіком відігравала рівнорядну ролю в родинному й суспільному житті.

Зовнішнє мистецьке оформлення книжки та ілюстрації до її тексту виготовив наш відомий мистець Едвард Козак. Вони графічно гармонізують з текстом книжки. На обкладинці (як на більшості американських книжок) подано зміст повісти та життєписні дані про авторку.

В кінцевому (21-му) розділі авторка подає текст літописного запису, на якому вона базувала своє оповідання, а в примітці авторки, текст якої надрукований на 4-ох сторінках, поданий нарис доби княжого Києва.

Своєю працею авторка зробила велику прислугу культурі українського народу. Вона знайомить молодого читача з давнім минулим нашого народу, а також будить почуття гордости в тих, що тепер в діяспорі ще почувають себе нащадками наших далеких предків. А для тих, які, як Берн, ще не забули хоч кількох рідних слів, якими могли б ідентифікувати своє походження, вона може стати чарівним свшан-зіллям.

Праця Марії Галун Блох одержала високу оцінку як в американських, так і в українських рецензіях. Уважаємо, що її можна успішно використовувати як лектурний матеріял для молоді.

Книжку можна набути в:

Atheneum Publishers
122 East 42 Street New York,
New York 10017

Імена Берн (нормандське Bjorn), Милуша, Елек зустрічаємо в Грушевського „Історія України-Руси", том 1, ст. 424, 467 і 470.

ВИГОДИ ДЕМОКРАТИЧНОГО ЛАДУ

(Закінчення на стор. 3-ій)

пошанування законів і до „чесної гри".

В демократії нема низькопоклонства („раболіпства") перед владою: уряд і його апарат мають служити громадянству. В диктатурі апарат насильства стоїть над громадянами і не вважає на їх інтереси. Розкриття незаконних дій адміністраторів не свідчить про „занепад демократії", а, навпаки, вносить оздоровлення в суспільне життя

Мистецька виставка Северина Борачка в Клівленді

Северин Борачок: Прачки (олія)

Завдяки старанням Прихильників Української Культури в Клівленді відбудеться там у залі школи св. Йосафата у підміській Пармі у днях від 15-го до 17-го червня ц.р., виставка праць відомого нашого мистця Северина Борачка.

Северин Борачок, якому минуло вже 75 років життя, належить до тих мистців, що силою свого таланту і своєю індивідуальністю вносять у скарбницю мистецтва щось нове і тим записують свої прізвища у книгу історії культури свого народу і цілого людства. В українське мистецтво ввів він чудові кольори імпресіоністів, т. зв. постімпресіоністичного етапу.

Мистець живе і творить у чарівній закутині стейту Мейн. Задум познайомити українські громади ЗСА і Канади, в першу чергу українську молодь, із творчим доробком Северина Борачка, перебрав на себе його молодший брат, теж мистець, — Маріян Борачок. Почавши від 1969-го року, в міру своїх спроможностей, об'їжджає він осередки українського поселення. Своя і чужа критика висловилась про творчість Северина Борачка наскрізь позитивно.

Громада Клівленду матиме змогу оглянути давніші і нові праці Северина Борачка з ділянки малярства і мозаїки. Відвідавши виставку, кожний переконається, що Всевишній ласкавий для нас, коли обдаровує український народ небуденними талантами, одним з яких є мистець Северин Борачок.

І.Ч.

Річні Збори Т-ва „Діброва" в Детройті

Річні збори „Діброви" відбулись 25 березня за рік 1972 і приявні вислухали звіти — фінансового секретаря, В. Барана, і голови дирекції — адміністраційного — Я. Вариводи, та брали участь в дискусії.

Відкрив збори інж. Варивода, предсідником вибрали Е. Кульчицького, а секретарем Ф. Липецького. На бажання зборів обрано Комісію (Княгиницький, Любинецька, Стройч) до провірення протоколу попередніх зборів.

В. Баран заявив, що минулий сезон був неприятливий, але те саме ділялось і по усіх літнищах. Він порівнював поодинокі цифри з останнього і попереднього балянсів. Приявні довідались, що на „Діброві" тяжить ще морґедж 12 тисяч, який буде сплачений за шість років при річній виплаті 2 тисяч, крім відсотків. Мґр Баран перейшов поодинокі прибутки (мешкання 8,162, виступи 5,199 дол.) і видатки (разом 10,102) і заявив, що загальна втрата була 669 дол. Після нього зайняв слово голова Варивода за дирекцію і управу (в останній з управи і дирекції зрезиґнував А. Бірко з браку часу). Із пройденої праці Управи згадав вирівняння довгого берега над озером, купівлю холодільника до буфету, виконання більше столів, стинання кількох дерев і інших біжучих справ, при чому багато клопоту завдав хворий Петро. Було 16 пікніків. Сезон назагал був спокійніший, як минулими роками. Голова Контрольної комісії, В. Гупалівський, висловився про касу і книговодство з великим признанням для В. Барана і Б. Ухача, а збори оплесками подякували їм за працю. В міжчасі Комісія, перевіривши протокол, склала звіт і збори його прийняли.

Збори прийняли кандидатури Номінаційної комісії до Дирекції: Маринюкову, Барана, Кошіва і Княгиницького (останній на 1 рік за Бірка), а до Контрольної комісії: Лазуренка, Кордубу і Гупалівського.

В. Нест-вич

Український піяніст-віртуоз

На сцені в Месей Гол— Торонтська Симфонічна Оркестра. Виходить диригент Волтер Зускінд, а з ним—молодий піяніст—Роман Рудницький. Це ж концерт у „Тижні Української Культури" в 1963 р., де виконано твір Юрія Фіяли—„Концертіно".

Проминуло десять років...

У суботу 7 квітня ц. р. в авдиторії школи „Вест Парк", Роман Рудницький уже професор на музичному фалькутеті в університеті Індіяна, виступив із власним концертом. У програмі твори Ф. Шуберта, А. Рудницького та Ф. Ліста.

Коли згадати фантазію ц-дур Шуберта, моментально думки повертаються до славної фантазії „Вандерер" (1822), котра вимагає не тільки надзвичайної технічної сили, але й драматичного виконання. Щойно перед десяти роками віднайдено ще одну фантазію ц-дур в Ґрацу, Австрія. Цей твір, написаний коли композиторові було двадцять літ, є повним контрастом фантазії „Вандерер". Ааписана вона в стилі композитора Гумеля, котрий підкреслює ясність гармонії та плавність техніки. Цим, легким для вуха, твором відкрив концерт Роман Рудницький.

Другий твір в програмі— „Соната опус 10 Антона Рудницького, батька піяніста, переносить слухачів зі століття традиційної, тональної гармонії до століття модерної гармонії повної дисонансів. Цей твір, на теми українських стрілецьких пісень, був досконало виконаний: чисто, присвячуючи пильну увагу темам та музикальній інтерпретації.

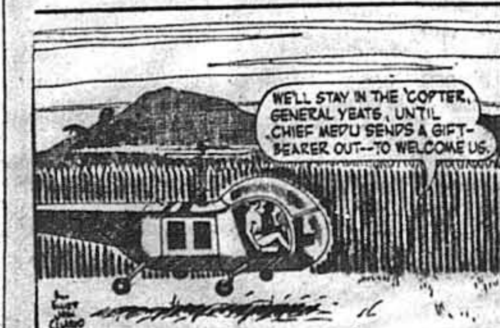
Дуже рідко трапляється нагода почути всіх дванадцять етюдів „Найбільшої Трудности" на одному концерті. Композитор Франц Ліст, сам перший піяніст-віртуоз, написав ці етюди щоб в першу чергу випробувати спроможність пальців, фізичну силу та витривалість піяніста, не даючи нагоди вповні виявити музикальної інтерпретації. Професор Роман Рудницький вийшов переможцем усіх технічних труднощей, почавши від першого етюду „Прелюд", кінчаючи славним, могутнім етюдом „Мазепа".

Грімкі, невгасаючі оплески спонукали піяніста заграти ще два твори: ліричну „Пісню" Ревуцького, та знану „Угорську Рапсодію ч. 6" Франца Ліста.

Хотіли б ми почути Романа Рудницького в наступному концерті з програмою складеною з більш ліричних творів, де піяніст міг би виявити не тільки техніку, але й свою глибоку музикальність та інтерпретацію у виконанні творів.

А. Г. Березовська

ТАРЗАН, Ч. 6945. Тарзан прибуває до оселі лікуючих мужів

Будемо сидіти в гелікоптері, генерале Їтсе, аж поки вождь Меду не пришле нам своїм висланником дарунку, щоб привітати нас...

Але ж Меду не буде знати, що я прибуваю з Тарзаном; його приятелем! Чому він має присилати дарунок гелікоптерові, який може вміщати його ворога?

Кожного, хто прибуває до цієї подивуґідної оселі, вітають як приятеля, — аж поки він виявиться ворогом!

Я, Нумі, з оселі лікуючих мужів вітаю приятеля, який відвідує нас — і запитую, яке його прізвище!